

De demonstratie van Wet en Evangelie
tot wederlegging van een bijna algemene dwaling

verklaard uit Galaten 3 : 24 en Romeinen 7: 14¹

en
Het Apostolisch Vaart Wel voor geredde Geestelijke Schipbreukelingen

uit Handelingen 15: 29b

Uitgesproken 4 Augustus 1935 te Rotterdam-Zuid.

door

P. van der Linden
Predikant der Vrije Gemeente te Rotterdam

door Pred. P. VAN DER LINDEN

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2009

---

¹ In de originele uitgave van Pred. P. van der Linden is een preek opgenomen van Dr. H. F. Kohlbrugge over Romeinen 7 : 14. Deze preek is digitaal verkrijgbaar op de site theologienet.nl

Biografie van Pieter van der LINDEN, (1897-1969).

Pieter werd op 4 maart 1897 te Sliedrecht geboren als zoon van Willem van der Linden en Elisabeth de Geus.

Op 22 februari 1919 trad hij in het huwelijk met Elizabeth van Gogh. Hun huwelijk werd gezegend met de geboorte van negen kinderen. In het dagelijks leven verdiende hij aanvankelijk de kost door met een groentekar langs de huizen te gaan. Later handelde hij in manufacturen. Ook is hij nog enige tijd stuurman op een sleepboot geweest. Pieter van der Linden bezat een behoorlijke handelsgeest en had een goede kijk op mensen.

In 1931 werd Van der Linden na boetpredicaties voor de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Giessendam en de classis aanvaard om voorgedragen te worden voor de predikantsopleiding. Later werd dit weer tenietgedaan.

Van der Linden ging er vervolgens toe over om een stichtelijk woord te spreken voor vrije groepen, onder andere te Rotterdam-Kralingen. De laatstgenoemde groep kwam bijeen in een lokaal aan de Dijkstraat. Hij werd min of meer vaste voorganger bij de Vereniging tot Verbreiding der Waarheid te Rotterdam-Zuid.

In 1932 vestigde hij zich in de Maasstad. Als beroep staat dan vermeld evangelist. In april 1932 werd de groep waarin hij voorging, omgezet in een Vrije Gereformeerde Gemeente. In deze gemeente werd Van der Linden op 21 januari 1934 tot predikant bevestigd door middel van het lezen van een bevestigingspredikatie van de Schotse predikant Ralph Erskine. Deze preek werd gelezen door ouderling O. de Vaal. De gemeente kwam eerst samen in gebouw Ariël aan de Gaasbeekstraat en later in een klein zaaltje in de Joubertstraat, waarin de week ook andere voorgangers preekten.

Tegen de titel 'dominee' had Van der Linden bezwaren. 'Dommus' betekende oorspronkelijk 'heer' of 'heerser'. Daarom noemde hij zich 'predikant'. Op de titelbladen van zijn geschriften staat dan ook vermeld: 'Pred. P. van der Linden'.

In 1964 kreeg ds. Van der Linden het dringend advies om met emeritaat te gaan. Hij overleed op 17 februari 1969 te Rotterdam.

Zijn gemeente veranderde haar naam in 1965 in Hervormd Gereformeerde Gemeente. In 1971 beriep ze de vrije oefenaar G. Willemstein tot predikant. Deze nam het beroep aan en op 27 april 1971 werd hij in het ambt bevestigd door ds. B. Jongejan, predikant van de (vrije) Oud Gereformeerde Gemeente te Dordrecht. Tien jaar later, in juni 1981, ging de gemeente teniet, daar de meeste leden overgegaan waren naar de Nederlandse Hervormde Kerk.

Geschriften:

De Hemelsche Rantsoneering der Kerk, z. p. 1939.

De kost der armen tot verzadiging der ziel. z. p. z.j.

Balsem uit Kanaän's apotheek, z. p. 1939.

Enerlei wedervaart den rechtvaardige en den goddeloze, 1953.

Door overstroming verdronken en behouden thuis, z. p. z. j.

De Heidelberger Catechismus, verschenen in afleveringen, Rotterdam 1953.

Aanval op het enerlei wedervaren van wijlen L. Potappel en anderen sententius, leerstellig en praktisch afgeslagen, Rotterdam 1953.

Het doctrinair leerstuk der hervorming, het aanbod van genade, Rotterdam 1958.

Overgenomen uit: Biografisch Woordenboek van de Kleine Kerkgeschiedenis (Den Hertog, Houten, 1988). *Door H. Hille.*

INLEIDING.

Als Simson door Delila wakker geschud werd, en evenals voorheen zijn kracht openbaren wilde, waren zijn krachten geweken. Maar hij wist het niet! Richteren 16.

Dit, geliefden, is aller mensen toestand van nature, zolang wij in de schoot van onkunde en eigenliefde te slapen liggen, en gestreeld worden van het verdoemelijke eigen zelfs.

Maar zodra de mens door wedergeboorte geestelijk levendig gemaakt wordt, zal hij van onmacht ten goede en aan zijn aller-ellendige gevallen staat overtuigd en ontdekt worden. Hij ondervindt dan niet alleen een wettische onmacht, maar ook een onmacht om te kunnen geloven om Christus te omhelzen en zich aan Hem over te geven, daar moet dan Christus Zelf aan te pas komen. Ziet, dit geeft de Bruid in Hooglied 1 : 4 te kennen als zij zegt: *Trek mij, en wij zullen u nalopen.*

Tal van belijders zijn er, die gelijk Simson in hun eigenliefde te slapen liggen, die dan dromen van geloof in Christus en van zonedodding, welke dan spotten met de onmacht en ellende en struikelingen van des Heeren volk. Tal van zulke belijders hebben een blote consciëntie-overtuiging ervaren, en die door een natuurlijke kennis en verlichting een Jezus van vijf letters aangenomen hebben, zonder ooit waarachtig voor des Heeren aangezicht verslagen te zijn geweest. Als nu dezulken zo algemeen van de kansels en in Christelijke bladen horen en lezen, dat de Wet der Tien woorden een tuchtmeester tot Christus is, *alsof* die Wet met stoten en slagen of vermaningen tot de geloofsdaad drijft ('t welk niet waar is), dan komt hun bevinding wel daarmede overeen, en zo bedriegen zij zichzelf jammerlijk voor een nimmer eindigende eeuwigheid. Want Christus heeft hen niet geholpen, maar zij hebben zichzelf geholpen met Christus en de genade. Ze weten niet dat Christus door woord en Geest Zichzelf eerst dadelijk aan de ziel moet openbaren om Hem te omhelzen en om in Hem over te gaan door Christus geschonken kracht.

Indien nu de *Wet der Tien geboden een tuchtmeester is tot Christus*, dan moet de Wet kracht meedelen, of de mens nog kracht hebben om door stoten en slagen tot Christus te komen. Maar geen van beide is waar! En zo zou vervallen de trekking der genade, door middel van het Evangelie, zoals de Bruid bidt: *Trekt mij en wij zullen u nalopen!*

Als men hier mocht tegenwerpen, *alsof de Wet in de hand van Christus Geest de zondaar tot het geloof in Christus brengt*, dan is dat niet waar, want dat is het einde Gods niet met de Wet, want de Geest van Christus gebruikt daarvoor het Evangeliewoord! En de Wet om de uitverkoren zondaar *te overtuigen en hem te doden aan alle eigen kracht en gerechtigheid*, zoals Paulus in Romeinen 7 : 9 leert en zelf ondervonden had.

Niemand die enige achtung heeft voor des Heeren Woord, twijfelt aan Paulus' zaligmakende overtuiging door de Wet der Tien geboden. En als dan Paulus zelf zegt, dat de Wet toorn werkt, en de zonden opwekt en een volslagen doodslager is, moet men dan al direct bemerken, dat de Wet der Tien geboden door dezelfde Paulus niet de tuchtmeester kan zijn of bedoeld geworden?

Een tuchtmeester is een meester, die kinderen bewaard en opvoedt in de vreze des Heeren; dat is dus geen stoter of beul of ranselaar, zoals men de tuchtmeester verkeerdelijk begrijpt, maar van een geheel andere natuur. Paulus noemt de Wet van Sinaï een volslagen doodslager 2 Cor. 3 : 6 en in Rom. 4 : 15. *Dat de Wet toorn werkt*, en in Rom. 7 : 9, *dat de wet de zonden opwekt*, en vers 13 zegt de Apostel, *dat de zonden bovenmate zondigende wordt door het gebod*, zodat deze Wet in plaats van tucht of vreze Gods, en liefde tot God in ons teweeg brengt geheel van een tuchtmeester verschilt, en de mens niet bewaart voor het verderf, maar vloekt, verdoemt en verderft.

Want wat Paulus de gemeenten van Galatië daar mede te kennen gaf, zullen wij zo helder als

het maar nodig is, openleggen, en dan zien, dat door af te wijken van de werking van Wet der Tien woorden, waartoe de Heere die Wet bij het Evangelie gesteld heeft, dat men daardoor tot allerlei dwaling vervalt en geen onderscheid meer zien kan tussen zijn of schijn, of Sibolet en Schibolet. En ik twijfel dan ook geenszins, of de ware kinderen Gods zullen er door gesticht worden, om reden aan de Wet der werken te sterven, en het Evangelie der genade Gods zal des te klaarder tot opleving in de ware vreze des Heeren ondervonden worden, zoals de Apostel in het 19e vers van het vorige Kapittel van onze tekst daarin voorgaat. *Want ik ben door de Wet der Wet gestorven, opdat ik Gode leven zou.* Dat is: door het geloof in Christus tot rechtvaardigmaking en heiligmaking.

En in onze tekst spreekt de Apostel van de rechtvaardigmaking door het geloof in een gekomen en betaald hebbende Borg, zonder tussenkomst van andere ceremoniën. Gal. 3:24.

„Zo dan de Wet is onze tuchtmeester geweest tot Christus. Opdat wij uit het geloof zouden gerechtvaardigd worden“.

- 1. Ten eerste zal ik het verband openleggen.**
- 2. Ten tweede zal ik de woorden van de tekst verklaren.**
- 3. Ten derde hoop ik uit het verklaarde een enkel woord tot besluit dezer verhandeling te spreken.**

1. Galatië is de plaats waar de Apostel Paulus allereerst het Evangelie verkondigde. Veel laster en smaad en verdraaiing van Paulus omstandigheid, zaken en woorden, verkondigde Paulus dat hij de duivel en zijn aanhang niet tot vrienden had. Maar onder al deze zware verzoeken mocht Paulus veel liefde genieten van hen, die door zijn Evangelie waren getrokken uit hun ellendige staat. Paulus gewaagt in Cap. 4 : 15-16 van hun liefde, als hij zegt: „En mijn verzoeking, die in mijn vlees geschiedde, hebt gij niet veracht noch verfoeid, maar gij nam mij aan als een Engel van God, ja als Christus Jezus; welke was dan uw gelukachting? Want ik geef u getuigenis, dat gij, zo het mogelijk was, uw ogen zoudt uitgegraven en mij gegeven hebben“.

De Apostel Paulus, geliefden, die had zieke en zwakke ogen, en ze hadden gaarne hun eigen ogen hem willen geven, als zulks mogelijk geweest was. Toch, geliefden, lukte het de duivel om deze kinderen van Paulus af te trekken, en dat deed de Satan om de Apostel als een wetbestrijder of Antinomiaan te brandmerken, door middel van de Joodse naamchristenen die wel het geloof in Christus goed vonden, maar indien zij de Mozaïsche Wet er niet bij onderhielden, konden zij niet zalig worden.

Zodat er verschil is in de zaak waarover de Romeinenbrief handelt en deze brief aan de Galaten. In de Romeinenbrief behelst het *of de mens door de Wet of het geloof gerechtvaardigd wordt*, maar hier is de zaak, of men bij het geloof in Christus óók de Mozaïsche Wet moest onderhouden.

Paulus leerde van niet en de Joodse verleiders van ja.

Ziet dus geliefden, dat deze verleiders geheel de kracht van zaligheid stelden in de onderhouding van Mozes Wet, want zij zeiden : „indien u Mozes Wet niet onderhoudt, zo kan u niet zalig worden, dus Christus dood en Gerechtigheid werd geheel van kracht beroofd, evenals de Roomsens, die ook het geloof in Christus beleden, maar zonder biecht, ouwel, aflaten en voorbeding van Maria, Paulus en Petrus alle hare verzonnen godsdiensten moeten onderhouden worden! Zo niet, zo wordt men niet zalig. Hieruit ziet u, hoe Rome de Anti-Christ is, die geheel de kracht van Christus dood verloochenen en de werken als grond leren om zalig te worden.

Zo past op alle Roomsens de vervloeking die Paulus uitdondert, Cap. 1 : 8, want zij leren een vals Evangelie, even gelijk hier deze beroerders de Galaten leerden. Want geheel de Roomse

kraam is uit deze mengelmoes van Wet en Evangelie uitgebroeid.

Het is des Duivels gewoonte om Christus ware dienaars voor Wetbestrijders en Antinomianen uit te kramen en om hun roeping en zending te loochenen en te betwisten. En voornamelijk die van de Universiteit komen, die van de hoogleraar in de Godgeleerdheid Gamaliël geëxamineerd zijn, deze zijn gewoonlijk generaals in het leger van de Satan om Christus dienaars te smaden en te verguizen, zo het mogelijk ware.

Zo was het in Antiochië, en zo is het ook in deze gemeente van Galatië het geval. En daarom, om deze smaders te antwoorden, begint de Apostel ten eerste zijn Goddelijke roeping en zending te verhalen, en dat hij om het Evangelie te prediken, niet met vlees en bloed te rade was gegaan, Cap. 1 : 16. En tot vers 20 betuigt Paulus onder ede, dat hij niet eerder met de andere Apostelen in aanraking is gekomen dan drie jaren nadat hij het Evangelie had begonnen te verkondigen. En in vers 24 zegt Paulus, dat de gelovigen in Judea God verheerlijkten, over de genade die hem te beurt was gevallen.

In het tweede Kapittel brengt de Apostel een omstandigheid naar voren, waarin die verleiders, voor de ogen der Galatiërs, als leugenaars aan de kaak gezet worden. Want Paulus werd door deze verleiders voorgesteld alsof Paulus tegen het gevoelen der andere Apostelen iets leerde en dat de andere Apostelen veel meer in achtging stonden als Paulus. Hetgeen dan was, dat volgens deze verleiders, de Apostel tegen de andere Apostelen leerde was, dat Paulus de Mozaïsche Wet niet predikte en vermaande te onderhouden bij het geloof in Christus. Toch zegt Paulus hier, dat hij zeventien jaren na zijn roeping, dus veertien jaren nadat hij voor het eerst met de andere Apostelen gesproken had, naar Jeruzalem was gereisd. Zie van deze reis Handelingen 15, en hoewel daar niets van Titus, die een Griek en heiden was, gemeld staat, zegt hier Paulus dat Titus daarbij tegenwoordig was geweest. En zoals nu deze verleiders de besnijdenis aan de gemeente van Galaten geboden en Paulus die zulks niet deed, versmaadden, alsof hij anders leerde als de andere Apostelen, zo zegt hier Paulus dat Titus niet van de andere Apostelen bevolen werd hem te laten besnijden; dus een doodsteek voor de verleiders die dit leerden en de heidenen bevolen te doen, op poene [is straf] des doods bij nalatigheid!

U ziet dus al genoegzaam dat het hoofdzakelijk over de ceremoniële Wet gaat, zoals deze gemeente daarmede weggevoerd was. Hoort Paulus zulks zeggen in Cap. 4 : 10 en 11: „Gij onderhoudt dagen en maanden en tijden en jaren. Ik vrees voor u, dat ik niet enigszins tevergeefs aan u gearbeid hebt”.

Toch moet men opmerken, dat deze Joodse verleiders de ceremoniële Wet met de Wet op Sinai verkondigd, met elkander vermengden tot één Wet, om door die onderhoudingen zalig te worden. Als wij dat vasthouden, zo moet u opmerken, dat Paulus groot onderscheid stelt tussen de Wet der Tien woorden en de Wet der ceremoniën en dat hij die niet vermengd als die dwaalgeesten, maar tot één einde samen doet gaan. Niet dat de Wet der Tien woorden hetzelfde einde bewerkt als de ceremoniële wet. Nee, want ze lopen elk in hun bijzonder einde, als hemel en hel uit elkander, want de Wet der Tien woorden vervloekt en doodt de zondaar en de ceremoniële Wet trok en wees hen op het Lam Gods dat beloofd was en komen zou. De Wet kent geen genade voor een overtreder, maar handhaaft het recht. Heeft de overtreder een borg, dan moet die overtreder die borg de Wet voorstellen, dus geheel anders alsof de Wet een borg voor de overtreder bezorgt en hem er naar toe wijst!

Nu bid ik u, waar moet die vervloekte zondaar een borg gaan zoeken? Dit zal u mij toch van harte toe moeten stemmen dat zulks hem uit de hemel en door het Evangelie moet geopenbaard worden. Want de Wet predikt geen borg en wijst de zondaar er niet naar toe, maar de Wet overtuigt van zonden en eist betaling zonder genade en persoonlijke gehoorzaamheid.

Als dus Paulus hier zegt, *dat Titus niet genoodzaakt werd zich te laten besnijden en dat hij het ook niet wilde doen*, was dat, zegt de Apostel, om der ingekropen valse broederen wil, die terzijde ingekomen waren, om onze vrijheid, die wij in Christus hebben, te bespieden, om de

kerk tot dienstbaarheid te brengen. (Vers 4).

Hieruit kan men leren, dat men wel gewoonten moge verdragen, want Paulus had wel Timotheüs besneden om der zwakheid der Joden wil, maar als men er een godsdienst of Wet van maakt, dan zegt Paulus, ik doe zo niet mee! Dit zegt Paulus in vers 5. "Welken wij niet één uur hebben geweken niet onderwerpen, omdat de waarheid des Evangelies bij de heidenen zou verblijven (namelijk zonder de ceremoniële Wet als bewijs dat zij geloofden in een gekomen en verheerlijkte Christus, Die aan alle die schaduwbeelden een einde gemaakt had.

Wat de grote achting van de andere Apostelen betreft, daar is mij niets aan gelegen, zegt Paulus in vers 6. *Want*, zegt hij, *God neemt de Persoon des mensen niet aan*. Of men grote namen en titels, rijk of arm, geacht of ongeacht is, daar kijkt God niet naar, zegt Paulus, maar God is Rechter over Zijn eigen Waarheid. Die dus de waarheid predikt volgens Zijn Woord, die is bij God meer in achting, als is men lorrenboer, dan de grootste Professor, die Wet en Evangelie vermengt.

Daarbij zegt Paulus, *hebben de andere Apostelen mij niets toegebracht*. Want zijn kennis van het Evangelie had hij door openbaring van Christus in zijn hart ontvangen. Ziet, dit is een grote weldaad; waar geen studie of geleerdheid bij te vergelijken is, namelijk zoals Christus zegt in Matthéüs 11 : 27: „Niemand kent de Zoon dan den Vader, noch, iemand kent de Vader dan den Zoon, en dien het de Zoon wil openbaren".

Een geleerde professor mag Christus prediken uit geleerdheid en studie en kan zeggen dat Christus de Borg is, de Wet vervult en voor de zonden betaalt, dat Christus de Zone Gods is, twee naturen heeft en drie ambten enz. Maar weet u wat die enkel geleefde professor niet van Christus kan zeggen? Dit, dat Christus zijn ziel lieflijk omhelsd heeft. Een arm kind van God is zo'n hooggeleerde professor door de geschonken genade te geleerd af. En dit is het welbehagen des Vaders, waarvoor Christus in Matthéüs 11 : 26 de Vader dankt.

In vers 7, 8 en 9 zegt Paulus, dat de andere Apostelen niet alleen zijn leer voor oprecht en zuiver erkend hadden, maar dat zij hem de rechterhand der gemeenschap gegeven hadden en overeenstemden dat Paulus en Barnabas tot de heidenen zouden gaan en zij tot de Joden.

In vers 11 slaat Paulus die valse verleiders zo dusdanig uit het veld, dat hij Petrus, die met de Joden veinsde, openlijk bestrafte, welker veinzing hij openlegt tot vers 16.

In vers 17 wendt de Apostel zich weer naar de Galaten, met te zeggen, als zij mochten tegenwerpen, dat zijn leer zorgeloos zal maken en de zonden stijven, zegt hij: „Maar indien wij, die in Christus zoeken gerechtvaardigd te worden, ook zelve zondaars bevonden worden, is dan Christus een dienaar der zonden? Dat zij verre". Paulus zegt hier: 'indien wij door onze leer om uit genade zalig gemaakt te worden, zorgeloos zouden worden en in de zonden gestijfd worden, is dan, zegt hij, Christus een Dienaar der zonden?' *Dat zij verre*, dat kan niet, zegt Paulus, dus wij veranderen onze leer niet, zegt Paulus, al maakt men er dat van, want Christus die ons deze leer geeft te prediken, die is geen Dienaar der zonde, dus bijgevolg is zulks boze lastering.

Ik, zegt Paulus in vers 18, die met ernstige vermaningen de zorgeloosheid en zonden afbreekt, zou ik dan met mijn prediking van vrije genade, die zonden weer opbouwen? Indien dit waar was, zegt Paulus, dan was ik een overtreder, die door mijn leer mensen zorgeloos maakt, en ware ik een boze verleider.

Maar ik zal nu van mijn eigen ondervinding gewagen, zegt Paulus, dat de leer van geloof in Christus zonder de werken mij niet zorgeloos maakt. Want, zegt hij in vers 19, doordat *ik* door de bediening der Wet *een lijk voor de Wet* geworden ben, zo ben ik Gode hartelijk lief gaan krijgen, omdat Hij mij door Christus uit die vloek en verdoemenis der Wet, uit pure genade verlost heeft en nu (vers 20) een geestelijk leven beoefent door het geloof in Christus' dood en opstanding.

'Zo doe ik dan de genade niet weg, zegt hij in vers 21, want indien de rechtvaardigheid door de Wet is, zo is dan Christus tevergeefs gestorven.'

En nu begint Paulus in ons Tekstkapittel de Galatieërs te onderrichten en aan te spreken Hij zegt dan ten eerste, *dat ze uitzinnigen waren en betoverd* (Cap. 3-: 1). Deze uitdrukking van uitzinnig, is maar niet een onbedachte uitspraak of scheldwoord, nee, maar is vol verstand! En om dit wel te verstaan, zo moet men als uit Paulus' ogen zien. De Apostel stelt de kerk van de ouden dag als kinderen voor (Cap. 10 4 : 1) en de kerk van de nieuwen dag als volwassen bruid, die de man toegedaan is. Als nu een kind onder opvoeders en een tuchtmeester staat, dan is zulks een goede verzorging en dat kind heeft dus verstand en behoeft dus niet uitzinnig verklaard te worden, want het is een kind, dat niet op zichzelf kan zijn. Maar als men volwassen is en ondertrouwd geworden en als men dan bewaard en onder tucht of voogd moet gesteld worden, dat is bewijs, dat men uitzinnig of idioot is. Nu, let op, die ceremoniële wet is een verzorger, voogd of tuchtmeester² zegt Paulus, waar de kerk vóór Christus komt van God de Vader onder besloten was, maar nu Christus, de Bruidegom, gekomen is, om die bruid te halen uit die bediening des tuchtmeesters, is dat een bewijs, dat zij volwassen is en voor ondertrouw geschikt. Als nu die ondertrouwde bruid, zoals deze Galatieërs waren, onder oppassers geplaatst is, zo zijn ze dan idioot en verstandeloos, waardoor zij verzorgd moeten worden. Ziet u zo ook uit Paulus' ogen in deze brief, zo ziet u gelijk wie Paulus voor de Tuchtmeester houdt.

Zo ook, *dat ze betoverd waren*, is vol van verstand door Paulus uitgesproken, want ze waren niet uitzinnig geworden door Paulus' Evangelie, maar door betovering der verleiders. Want het Evangelie verblindt niet en bedriegt niet, want we lezen (Markus 5 : 15), dat die, waar Christus de onreine Geest uitgeworpen had, dat die gekleed en wel bij zijn verstand aan Jezus' voeten zat. Dus maakt de ware leer geen idioten, dat doet de duivel en de valse godsdienst en de zonde. Paulus zal, eer hij met onderwijzen een aanvang neemt, eerst de opstandigen, vleselijken en om de tuin geleiden, rede en doodslag toebrengen om des te heilbegeriger naar zijn onderwijs te luisteren en dat doet hij met een vraag (Vers 2.)

„Dit alleen wil ik van u weten”, zegt hij: „hebt gij de Geest ontvangen, - namelijk waardoor men wedergeboren wordt en geheiligd en de aanneming tot kinderen vervaard, - is dat uit die Mozaische Wet en Wet van Sinaï gevloeid of door mijne prediking der geloofs?” Ziet hier haar eigen vleselijke rede een hersenschudding krijgen en moeten zij nu vanzelf aan Paulus' zijde vallen. En als Paulus hun die kracht die ze beoefend hadden in het kruis dragen en die hen uit het Evangelie meegedeeld was voorgesteld heeft, dan gaat hij (vers 6) beginnen met hen Wet en Evangelie te verklaren. Hij begint met vader Abraham, waar alle Joden zich op beroemden en zegt, dat Abraham door de belofte van Christus is gerechtvaardigd. Zo wil Paulus leren, dat allen die hun gerechtigheid in Christus zoeken, alleen de ware kinderen Abrahams waren (vers 7).

In vers 8 zegt hij, dat de Heere ook de heidenen ter Zijner tijd wilde rechtvaardigen en dat de Heere dat aan Abraham beloofd had, en hem het Evangelie van Christus verkondigd had, door te zeggen: *In u zullen alle de volkeren gezegend worden*; zodat ook Abraham zelf in het zegenende zaad Christus gezegend was, hetwelk Abraham door het geloof, in de uit zijn lendenen voort te komen Christus, omhelsde en op Hem vertrouwde. Waarom dan ook de Apostel in vers 9 zegt: „Zo dan die uit den gelove zijn, worden gezegend met den gelovigen Abraham”.

Deze zegeningen kunnen niet uit de werken der wet komen, zegt hij in vers 10. Want zovelen als er uit de werken der Wet zijn, die zijn onder de vloek; want daar is geschreven Deut. 27: 26: „Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der Wet, om dat te doen”.

Vervolgens stelt in vers 11 de Apostel een rechtvaardig mens voor, zoals God die voor

---

² In het Grieks staat paedagogos, opvoeder

rechtvaardig aanziet en dat zo een rechtvaardige uit het geloof in Christus leeft.

Zo is het hier duidelijk, dat alle uitwendige Godzaligheid, die niet uit het geloof vloeit, enkel bedrog in de ogen Gods is, zoals de Heere dezulken openlijk ten aanhore van alle mensen ten jongsten dage zal veroordelen als werkers der ongerechtigheid, Matthéüs 7 : 23. Dit oordeel kan de Heere alleen doen, omreden zulke mensen in hun openbaar leven patronen en voorbeelden van uiterlijke Godzaligheid zijn; en Christus alleen die God en mens is, heeft over de geesten en harten te oordelen, want de Heere weegt de geesten. Dit neemt niet weg, dat de meesten hunner wel te kennen zijn, want meestal zijn het dezulken, die de vrije genadeleer die zij niet verstaan, voor Antinomiaans lasteren. Want dat geloof en toegepaste genade alleen maar Godvruchtig maakt, heeft nog nooit een alleen uiterlijke geleerde rechtzinnige predikant of professor beleefd. Daarom lasteren zij zo ras van antinomialen degene, die de rechte lijn weten te trekken tussen Wet en Evangelie, of werk en genade. Zij weten de gebreken der bevindelijke predikers te gebruiken, om met vergroting en verdraaiing van zaken en woorden, hun personen en leer te verachten.

Ik heb hier te Rotterdam eens een brief gelezen van zo een smader, die als een bijzonder heilige erkend wilde zijn, toch geen weg wetende om de genade te loochenen, voerde hij Christus in als een strenge Rechter voor de bekommerde zielen. Daar die brief gericht was tot een bekommerd gemoed, schreef hij, dat Christus in de zaal van Kájafas, Petrus met een vergramd oog aanzag!

Ziet, zulke gedochten schuilen hier in Rotterdam onder de belijders, geheel vreemd van het huishoudelijke werk van de Drieëenige God, in de toeleidende weg tot geloofsomhelzing van Christus. Maar hij gelooft zelf niet, dat Christus een strenge Rechter tegen de vijanden der kerk is en van smaders en lasteraars, want Gods volk dat hem tegenspreekt, is zijn voorwerp van smaad en grieven. Hoe vreselijk die man ontnuchteren zal, indien hij in deze waan sterft, zal een ieder merken. Dit is volkomen Rooms. Want omdat Christus voor hen een tweede Mozes en een strenge harde Rechter is, daarom nemen de Roomsen hun toevlucht tot Maria, Petrus en Paulus, om voor hen te bidden. Maar Christus nodigt Zelf alle belaste en bezwaarde zondaars tot Hem te komen, met de belofte, dat zij liefderijk onthaald en rust voor hun zielen zullen ontvangen. De bruid zegt er van: *Genade is op Uw lippen uitgestort, daarom hebben de maagden u lief.* Hoogl. 1 en Ps. 45,

Als Paulus een rechtvaardig mens voorgesteld heeft en zegt dat zo een niet uit de Wet, maar uit het geloof leeft, en wandelt in zoete wederliefde tot zijn verzoenend God, gaat Paulus in vers 12 zeggen, dat de Wet niet het leven belooft, die in Christus zoeken gerechtvaardigd te worden. Want, zegt hij, de Wet is niet uit den gelove; dat is: die belooft alleen maar leven aan een volmaakt onderhouden der Wet en zegt: „de mens die deze dingen doet, zal door dezelve leven. Ziet hier geliefden, uit Paulus eigen mond, dat de Wet der Tien woorden niet naar Christus wijst en brengt, want zo zou de Wet zichzelf te buiten gaan en geen Wet kunnen blijven, maar een weldoener van verbondbrekers.

Nee, zegt hier Paulus, de Wet blijft binnen zijn eigen grenzen, dat is, belooft het leven aan de feilloze onderhouder der geboden, en eist vloek en verdoemenis van de overtreder Zijner geboden. Zie dus geliefden, dat de Wet geen halve centimeter op het veld des Evangelies treedt! En dat de Wet de zonden aantoot en als hij ze aantoot, dat dit dan niet tot Christus drijft, maar de dood en de verdoemenis streng bevordert. Hierin ligt de dwaling in het stellen der Wet der Tien woorden, dat deze een tuchtmeester zou zijn tot Christus; namelijk, zo moet de Wet zijn oordeel inslikken, hetwelk de Wet niet kan doen, zonder zijn eigen natuur van heilig en rechtvaardig, te verzaken.³ Daarom zegt deze zelfde Apostel in 2 Cor. 3: 6: *de Wet*

---

³ Tal van Godgeleerden houden de Wet van Mozes, de 10 geboden en de wet der ceremoniën voor één geheel onder het Oude Testament. Van de complete wet zegt Paulus dat ze een opvoeder is voor de gelovigen onder het

die doodt, dat moet hij doen, anders kan het Evangelie de Geest niet levendig maken, dat is opbeuren en vertroosten in Christus. Tal van mensen die menen zondaar te zijn door een natuurlijke kennis in de Wet, vluchten dan met datzelfde natuurlicht tot de letterlijken Christus, en door verbeelding denken zij, dat dit geloof is.

Massa belijders zijn er die zondaar voor de Wet zijn en die nooit door de Wet van zorgeloosheid, hoogmoed, eigengerechtigheid, valse hoop en ijdele kracht afgebracht zijn. Dit komt omdat nooit de Wet in kracht tot hun is gekomen, door de Geest van Christus, zodat men dus geen aller-ellendig gevoelige zondaar voor God is en geen dood gevonniste is of ooit in de dadelijkheid voor God ingevallen is. En zonder dit zal Christus Zich niet openbaren aan de ziel, zoals hij de verslagenen helpt. Zoals ook Paulus zegt, dat toen de Wet hem neervelde en hij in de dadelijkheid een vijandige verloren zondaar voor God werd (Rom. 7 : 9), het toen Gode behaagde Zijn Zoon in hem te openbaren. (Galaten 1: 15 en 16). Als men zondaar is maar men voelt dan niet het doodvonnis, dan is het duidelijk dat de Wet niet in kracht gekomen is, want als Christus' Geest de Wet toedient, dan dondert de Wet de vloek uit en worden dodelijke vijanden tegen God die Rechter is; *want de Wet werkt toorn* (Rom. 4 : 15).

Want de Wet openbaart aan de geest, God in Zijn volmaakte natuur en strenge rechtvaardigheid, en de zondaar nog niet ingewonnen zijnde voor het recht, balt de vuist tegen God; zodat er geen goed of vroom mens dan in Gods dadelijke tegenwoordigheid in het gericht staat, maar een dadelijke vuile zondaar, en zo vijandig tegen Gods rechtvaardige oppermacht, als de duivel zelf en ooit een communist zijn kan. Zie, zo wordt een goddeloze gerechtvaardigd om niet. *Vijanden*, zegt Paulus, *met God verzoend zijnde, door de dood Zijns Zoons*.

Als nu zo een zondaar in de dadelijkheid door de Wet voor God in het gericht zijner consciëntie betrokken wordt, vliegt al onze valse hoop en opgekweekte Godzaligheid en licht en kennis, met arendsvleugelen van ons weg. En zo staat men naakt voor God en in wellust van toorn opgewekt tegen Hem! O, dit is een noodzakelijke operatietafel om door de Wet en deszelfs verdoemelijke kracht voor God bloot te komen, om te weten wie en wat wij zijn. Aan zo een kan God Zijn liefde kwijt, - want Gods liefde is een liefde die vrijwillig is en niet van een zondaar opgewekt is, - want hij is contrarie een ellendeling, wiens ellende bestaat in godloosheid, zonden en vijandschap; dus in plaats dat zijn ellende God zou kunnen bewegen tot liefde, is de ellende veel meer bekwaam om Gods toorn over ons te verwekken. Daarom is het voor Gods ware volk een wonder dat God hun genadig en goed is. De bewegende oorzaak van Gods barmhartigheid moet niet buiten het Wezen Gods gezocht worden. Nee geliefden, want als de ellende van de mens de bewegende oorzaak was van Gods liefde en barmhartigheid, dan moesten alle mensen zalig worden, want alle mensen zijn even diep gevallen en ellendig van nature.

De zaak is zo, dat Gods wil voor en boven alles de grondslag van de zaligheid der kerk is. God wil Zich in genade meedelen aan een zeker deel van het gevallen geslacht Adams. Zodat de verkiezing is een openbaring van Zijn Majestueuze Wil en Welbehagen. Dat volk bemint Hij door Zijn volmaakte wil, die niet van buiten tot iets te bewegen is. Al wat Hem behaagt, doet Hij. Er komt dus totaal niets van het geliefde onderwerp in aanmerking. Het is alleen Zijn wil en welbehagen de schapen het Koninkrijk te doen beërven. Dit leert de Schrift overvloedig in woord en daad. Zo zegt de Apostel, dat God Zijn volk liefhad toen zij nog vijanden waren. God Zelf zegt tegen al Zijn volk: *Ik heb u lief gehad met een eeuwige liefde*.

Oude Verbond, tot op de tijd van de openbaring van Christus en het geloof in Hem. Een aantal theologen (vooral Engelse) beschouwen de wet der 10 geboden – indien ze verbroken wordt, of in eigen kracht wordt betracht - als een werkverbond. De wet verklaren zij als een kenbron van schuld en zonde. De overtuigingen uit de wet worden meestal *wettische dienstbaarheid* genoemd. Strikt genomen leert de wet niets omtrent Christus en drijft ze niet tot Hem, maar de Heere tuchtigt de mens vanwege overtreding van de wet en daardoor wordt door Zijn Geest behoefte aan een Zaligmaker gewerkt. Zo leert men sterven door de wet aan de wet.

God schenkt een briesende Saulus, die met moordpapieren om Gods beminde volk uit te roeien genade in zijn hart op de weg naar Damaskus. God geeft de Samaritaanse vrouw genade in haar ziel, terwijl zij in overspel leefde. God schenkt de moordenaar genade, als de bloedspatten nog aan zijn huid kleefden. God laat zich verbidden door Zijn eigen Geest in de godloze Manasse. En door deze vrije opzoekende liefde in het hart, begint de ware bekering en droefheid over de zonden en het zoeken naar God. Want, zegt Paulus, *die naar God zoekt, is van Hem gevonden*. Zodat de barmhartigheid Gods, die in het Wezen Gods eigenschap is, vrij is en zich openbaart in de krachtige roeping en daardoor is God om Zijnzelfs wil bewogen over Zijn volk, Lucas 1 : 78. Waardoor Christus de uitverkorene is geschonken van de Vader, en Christus, één met de Vader, ook Zichzelf geeft, en de Heilige Geest, die met de Vader en de Zoon Eenwezig God is, intrek neemt in godloze vijandige harten, om in hen te wonen en woning te maken tot in eeuwigheid.

Zie, deze pillen, geliefden, strekken tot troost van des Heeren volk en tot gezondheid van die mensen, die de duivelse Godverloochenende leer prediken van een voorgezien geloof en voor die, welke in een algemene barmhartigheid Gods geloven en in zorgeloosheid neerliggen, in de klauwen van de satan.

Als nu de zondaar door de Wet als een blakende vijand in het gerichte staat, naakt en in toorn, dan is het net of God hem verpletteren zal. Nu is zijn valse hoop gevloeden, in plaats dat hij dacht God lief te hebben, ziet hij nu wat een vijand van God hij is. In plaats van dat hij dacht in ware tranen en gestalten de Heere aan te hangen, ziet hij nu zijn huichelachtig hart zodat hij ten volle beseft dat hij in Gods tegenwoordigheid niet bestaan kan, maar dat de klove tussen God en hem niet met goede werken gedempt kan worden. Zijn goede werken zelfs die hij dacht te hebben, van hartelijk bidden, tranen enz., zijn nu grotere zonden als ooit de wereld doen kan, zodat alles zonden en doemschuld is. Dan nog zet God hem in de lendenen Adams terug en ziet hij dat in Adam reeds het vonnis des doods over hem is gevelde. O geliefden, ik predik geen trap in benauwdheid, maar wel dat een zondaar tot de hel toe vernederd moet worden, om door bevindelijke genade opgeraapt te worden. Want zonder deze bevinding schuilt er een verborgen hoogmoed en vijandschap in ons harte, en de Heere trekt nooit Zijn heilsklederen aan over onze stinkende hoogmoed en vijandschap. Maar God is een God van orde. Hij kleedt ons eerst naakt uit door de kracht der Wet, zodat onze tegenkating niets baat als de Wet ons beet grijpt. En als de Heere ons door de Wet naakt uitgekleeft heeft, dan wast Hij ons door Christus' bloed en Geest, zodat die blakende zondaar, die in de dadelijke gerichtsonderhandeling staat in Gods tegenwoordigheid in de consciëntie daardoor in hem gewaar wordt een innemende, onverklaarbare zoete, indruipende liefde, welke zijn dadelijke vijandschap doodt. Hierdoor gaat die zondaar God toevallen in zijn rechtdoen en Majesteit en neemt een welgevallen in de straffen zijner ongerechtigheid. Wordt hij zo door Christus kracht en Geest inwendig gewassen van zijn vijandschap tegen God, zo kan God hem geen kwaad meer doen, al moest hij naar de hel. Toch bidt hij niet om zijn verdoemenis, nee, maar door die liefde en reinigende kracht wordt hij tot verzoening en gemeenschap met God bewerkt en gaande gemaakt, en roept met een gesloten mond in het recht, met zijn hart uit de diepte tot God om genade.

Is zo een gewassen door Christus' bloed en Geest, zo treedt Christus als van God geschonken gerechtigheid, tot zo een heilbegerige boeteling toe en legt hem zelve in de armen van het zondaars geloof en zo kust die zondaar de Zoon (Psalm 2 : 12) en geeft zich geheel aan God in Christus over.

Door deze ondertrouw neemt Christus zijn zonden weg, zoals de Vader die zonden van eeuwigheid op Zijn Zoon gelegd heeft, toen de Zoon zich als Borg gaf. Maar wat van Christus is, wordt die ondertrouwde zondaar ook toegerekend, dat is, Christus' volmaakte gehoorzaamheid aan de Wet Gods wordt die zondaar ten eigendom toegerekend en Christus'

dood als betaling voor zijn zonden is zijn losgeld. Hierdoor ervaart die zondaar het recht ten leven door ondertrouw met Christus. De trouwring wordt uit de beurs van het hart van Christus en het hart van de liefhebbende zondaar (wiens vijandschap voor eeuwig is gedood) naar voren gebracht en die beiden beloven elkander eeuwige oprechte trouw en liefde. Nu komt de zegelring van de Heilige Geest van des Vaders aanneming tot kinderen en zo wordt die zondaar in Gods gemeenschap teruggezet in een vrede, die alle verstand te boven gaat.

O, arme studenten en ijdele leraars, die dit bevindelijke werk voor dweperij en geestdrijverij uit durven kramen, hetwelk zo helder en klaar en op Gods Woord gegrond en door Woord en Geest beleefd wordt, dat ik durf zeggen, dat dit veel waarachtiger en klaarder is, als ik met mijn natuurlijke ogen de zon zie en met mijn voeten op de aarde staat. Hoort deze bevinding van Paulus zelf beleefd! (Galaten 1 : 15 en 16) „En gans Israël zal weten dat de Heere hun God is!”

Om nu de zegeningen Abrahams van de eeuwige zaligheid tot hem en zijn gelovig zaad te doen toekomen, was het nodig dat het zegenende zaad de vloek wegnam, omdat Abraham ook in Adam gezondigd had, evenals de anderen, waarom Paulus zegt in Eféze 2 : 5: „wij zijn alle kinderen des toorns, van nature gelijk de anderen". Toen God Abraham riep, was hij een afgodendienaar en dus om de belofte van het eeuwige leven deelachtig te worden, moest de strafschuld weggenomen worden. Dit zegt Paulus in vers 13, Christus heeft ons verlost van de vloek der Wet, een vloek geworden zijnde voor ons, want daar is geschreven: „Vervloekt is een iegelijk, die aan het hout hangt."

Deze vloekdood aan het hout betekent, dat wij van de boom ons dood gegeten hebben en de kruisdood betekent een langdurige dood, dat is de vloekdood in de brandende toom Gods tegen de zonden. Die heeft Christus als het zegenende zaad Abrahams voor de gelovige kerk weggenomen (vers 14) *opdat de zegeningen Abrahams tot de heidenen komen zou in Christus Jezus en dat wij de belofte van geestelijke eeuwige zegeningen verkrijgen zouden door het geloof.*

Hierop gaat Paulus de belofte aan Abraham, zonder de werken, maar in Christus gedaan, juridisch verklaren, bij wijze van een testamentmaking, waar niemand iets aan kan of mag veranderen (vers 15). Zo ook de belofte aan Abraham, die is in Christus beloofd als de enige Erfgenaam van alles, waarvan Izak een voorbeeld was. Dus Christus is de rechte Erfgenaam van de Vader als enige Zoon, en zo worden allen, die Christus' gelovig zaad zijn, in hun Hoofd Jezus Christus mede erfgenamen. (Rom. 8: 17). Hieruit is duidelijk, dat niet het vleeselijk zaad van Abraham erfgenamen van het des hemels Kanaän zijn, maar het gelovig zaad. En dus kan men niet zalig worden kan door een waar geloof in Christus, waardoor wij in Christus kinderen Gods worden, door ondertrouw met Christus, door geloofsovergave; en dus zo erfgenamen worden van God en mede erfgenamen van Christus.

Dit testament aan Abraham beloofd en opgericht als in zijn zaad Christus, die uit hem vlees en bloed aannemen zou, om aan alle eisen Gods en der Wet te voldoen, dat testament, zegt Paulus, *wordt niet krachteloos gemaakt of veranderd door de Wet die vier honderd en dertig jaren later is ingekomen.* Want indien die Wet ingevoerd werd, om door de gehoorzaamheid derzelve de erfenis te ontvangen, zou het testament vervalst worden en God dus veranderlijk in Zijn beloften zijn. Nee, zegt Paulus in vers 18, God heeft de erfenis aan Abraham beloofd, niet op zijn gehoorzaamheid, maar uit genade en zijn zegenend zaad Christus, om niet!

Indien het nu zo staat, zegt de werkheilige, blinde rede, *waartoe dient dan de Wet?* (vers 19). Luistert, zegt Paulus, die is niet gegeven om daar uit te leven, maar om de zonden en schuld en vloek aan Israël te openbaren: *ze is om der overtreding wil daarbij gesteld,* zegt hij. Dat is, bij de belofte, die in de wet der ceremoniën afgesloten werd door God. Want de ceremoniële Wet was een Christus prediking. Want al is het dat het offerbloed de strafschuld aanwees, was

zulks niet in een eisende zin, maar in een belovende zin, dat Christus Zijn bloed zou storten tot verzoening als het ware Lam Gods, dat de zonden der uitverkoren wereld weg zou nemen. De Wet van Sinaï of der Tien geboden, was bij de ceremoniële Wet gesteld, welke Christus voorstelde, om door het geloof in een te komen Christus gerechtvaardigd te worden.

Deze bijstelling der Wet der Tien woorden is dus een dienaar om de Israëlieten niet naar Christus te drijven, maar om hun vloek, zonden en dood te verkondigen. En doordat God die Wet daartoe gebruikt, zo trekt het Evangelie de zondaar tot Christus. Want die vervloekte zondaar wil vanuit die ellende en gescheiden staat verlost worden, zodat Christus en Evangelie met graagte en levendigheid en liefde omhelsd wordt. Want zonder deze bediening is het met Pilatus: *wat moet ik met Jezus doen?* Nu moet men niet gaan stellen, dat de wet der Tien woorden tot Christus drijft, neen, dat is de natuur en de autoriteit der Wet verkrachten. Maar de Wet legt de mens als geheel verdorven en vervloekt neer en eist voldoening. Zie, zo een hopeloze zondaar door de Wet, die zou zich van wanhoop om het leven brengen, of door openbaar de wereld in te gaan, zijn consciëntie onderdrukken. God behandelt echter de veroordeelde anders en komt met het Evangelie tot die wanhopige ellendeling en daar heeft hij oren voor en dat Evangelie wordt voor hem een deur der hoop in het dal van Achor.

Of nu het geloof door het Evangelie gewerkt door de Geest des geloofs, Christus dadelijk omhelst, als Christus Zich aan de ziel openbaart door woord en Sacramenten, daar ga ik heden niet op in. Zo een ziel staat wel in levende werkzaamheid tot de Persoon van Christus, Die door het Evangelie is bekend geworden. Hoe zo een ziel zich verenigt, heb ik straks aangetoond.

Ziet u geliefden, dat de Wet der Tien woorden niet tot Christus brengt of Hem bekend maakt, maar dat de Wet de zonden aantoon, de zonden opwekt en de zondaar dood slaat (2 Cor. 3 :6 en Rom. 4 : 15 en 7 : 9). En dat het Evangelie trekt en voor zo een zondaar beminlijk wordt. Zo moet men dan de twee naturen onderscheiden, *want de Wet die doodt, zegt Paulus, maar het Evangelie maakt levendig* (2 Cor. 3 : 6).

Tegenwoordig zijn er die van een verbalisering der Wet de afsnijding maken. Maar ik wens een waarachtig bekommerde die geen verschil kan zien in die zaken niet te bedroeven. Maar dit zeg ik, dat men door dadelijke zonden van bedrijf of begeerlijkheid gearresteerd wordt als de Wet komt in de hand des Geestes, en dat de Wet in een gerichtsdaad in de consciëntie de persoon zelf veroordeelt en het recht voltrokken wil hebben. In het eerste geval neemt de ziel toevlucht door het Evangelie tot Christus en in het tweede geval moet de Borg tussenbeide treden, anders voer men levendig ter hel met Dathan, Korach en Abiram. En die dit laatste bevindelijk verstaan, die zullen na nauwkeurig op de natuur der Wet te letten, nooit meer de Wet der Tien woorden als *een tuchtmeester tot Christus* noemen of bezigen. Want dit is niet zo en Paulus leert niet zo, maar noemt de Mozaïsche bediening van de Wet der Tien woorden en die der ceremoniële Wet tezamen een bewaarder of tuchtmeester voor de Oud-Testamentische kerk in haar kinderjaren vóór de komst van Christus in de wereld.

Nochtans mengt Paulus de Wet van Sinaï met de belofte of de ceremoniële Wet niet door elkander tot één Wet der werken, zoals die Joodse eigengerechtigheidswerkers deden. Maar Paulus stelt de Wet van Sinaï niet *in* het Evangelie, maar er bij! Zonder hen te vermengen, *en zo houden wij de zaak rein, dat de letter doodt, maar de geest levendig maakt.*

Als men de Wet der Tien woorden stelt alsof die tot Christus brengt, *dan geven wij die Wet een plaats in het Evangelie* en wij gaan dwalen en menigte van hypocrieten als kinderen groeten.⁴ God beware mij hiervoor, en ik wil liever de smaad en vijandschap van duizenden zulke

---

⁴ Alleen de kern van de wet, liefde tot God en liefde tot de naasten wordt in het Evangelievoorschrift gevoegd, maar dan voldaan door Christus. In de wet spreekt God als Rechter, maar in het Evangelie als Vader: *Ik heb u als Vader lief in Mijn Zoon, daarom behoort u Mij lief te hebben.*

zelfbedriegers ondergaan, als in deze zaken hun bloed op mij halen. (Ezech. 3 : 18) En de laster en smaad, alsof ik een antinomiaan ben, zal ik geduldig dragen, totdat God zal richten tussen mij en dit boze en onkundige rot.

Een bemind oudvader zegt: „Wanneer de Predikanten, die het volk zoeken af te brengen van de Wet der Werken, en van hare eigengerechtigheid, en zij dan gelasterd worden als waren zij vijanden van ware Heiligheid, zo durve ik het wagen om met vrijmoedigheid te zeggen, op zulk een plaats waar valsheid een gruwel behoorde te zijn, dat het zelve een snode lastering is. Want hoeveel zondige zwakheden en onvolmaaktheden er ook nog, aan het prediken en de praktijk dergenen kleven mag, dergenen die deze leer verkondigen, zo is de Heere de God der Goden, nochtans getuige. Ja, de Heere, de God der Goden weet het, en geheel Israël mag het weten en allen, die God de ogen verlicht, zullen het weten, dat deze leer van aan de Wet te sterven, in het stuk van rechtvaardigmaking een leer is, die alleen naar de Godzaligheid is, alsook het eigenlijke middel tot heiligheid, en om Gode te leven. Indien dit antinomialerij is, zo ben ik zeer tevreden, om een Antinomiaan genoemd te worden. Maar wij zien, wie Antinomialen en vijanden van de Wet en heiligheid zijn; en dat zijn allen, die deze Leer tegenstaan; een Leer, waaraan wij aan de Wet alle eer geven die bedenkelijk is; waarvan de Apostel zegt: „Doen wij dan de Wet teniet door het geloof? Dat zij verre, maar wij bevestigen de Wet. Rom. 3 : 31.”

Ziet, tot zover deze Schotse leraar.

Als nu de Apostel die vijandige tegenwerping van de nutteloosheid der Wet weerlegd heeft, dan komt een tweede tegenwerping, namelijk als dan de Wet zonden toont en opwekt en de zondaar dood is, is dan die Wet tegen de belofte niet strijdende? Dat zij verre! zegt Paulus, want indien er een Wet gegeven was, die machtig was het leven te geven, zo zou waarlijk de rechtvaardigheid uit de Wet zijn. Maar de Schrift, dat is de Profeten en de Wet, hebben alle mensen onder de zonden besloten, en dat, omdat de zegening die beloofd was, uit het geloof van Jezus Christus, de gelovigen zou gegeven worden (om niet!) vers 21 en 22.

Maar eer het geloof kwam, dat is, Christus waarop het geloof steunt in de wereld kwam, waren wij onder de Wet in bewaring gesteld, en zijn besloten geweest tot op het geloof (Christus) die geopenbaard zou worden.

Zie dus hoe die Mozaïsche bediening van Paulus verklaard wordt, namelijk, dat die Wettische bediening haar bewaarde en besloten hield binnen haar eigen grenzen. Want dit was de godsdienst van Israël in Kanaän, en te Jeruzalem, welke Israël bewaarde voor het verderf van ongeloof en dwaling en afgoderij, welke buiten de grenzen van Kanaän plaats had, vóór de komst van Christus in het vlees geopenbaard.

Paulus, dus op die bewaring en beslotenheid van het oude Israël ziende, hetwelk met recht een tuchtmeesterschap is, zo zegt hij in onze tekst: *zo is dan de Wet onze tuchtmeester tot Christus, opdat wij, Jood en Heiden, zonder die Mozaïsche plechtige wettische bediening uit het geloof zouden gerechtvaardigd worden.*

2. Ten tweede zal ik de woorden van de tekst verklaren.

Tot zover dus het verband zo klaar mogelijk opengelegd. Zo zal ik de tekst kort verklaren en zien wat Paulus zegt.

1. Hij zegt niet, de Wet is een tuchtmeester, maar *de Wet is onze tuchtmeester geweest*, dat is ons Joden en niet jullie heidenen! De Wet, zegt Paulus, is geweest, dus nu niet meer, die is afgeschaft toen Christus Zich ten offer opgeofferd heeft als het Lam, wat in de ceremoniële Wet afgebeeld werd.

Nu geliefden, de Wet van Sinai is met de komst van Christus niet afgeschaft, want die is een openbaring van Gods eeuwige wil en natuur en die is nog geldig tot kennis der zonden,

evenals voor de Joden, en die Wet is voor een in Christus gerechtvaardigde een Wet der liefde, of een Vaderlijke openbaring van Zijn wil en natuur voor Zijn kinderen. Dus zo is het zonneklaar, dat Paulus door de tuchtmeester de Mozaïsche bediening bedoelt en die is met Christus dood en verrijzing afgedaan; *die is geweest, zegt Paulus, tot Christus is gekomen.*

Opdat wij, zegt hij, uit het geloof zouden gerechtvaardigd worden, dat is, wij Jood en Heiden samen, niet meer door tussenkomst van die Tuchtmeester, of voogden en verzorgers, maar uit het geloof in een gekomen zijnde Christus, gerechtvaardigd zouden worden. Hoe een ziel het geloof oefent en beleeft tot rechtvaardigmaking in de consciëntie heb ik reeds getoond.

Deze Mozaïsche bediening, bewaarde Israël bij het geloof in een beloofde Christus, welke in Zijn bloedige dood door de offerdieren voorgesteld werd, zoals een tuchtmeester Zijn kinderen leert en ook bewaart voor het verderf. Dit kan de Wet der Tien woorden, afgetrokken van de ceremoniële Wet niet, want die verdoemt en doodt de zondaar.

Maar die ceremoniële Wet, die sloot ook Israël op, zoals een tuchtmeester zijn kinderen in de school besluit. Zó was ook Jeruzalem, waar de ceremoniële godsdienst geleerd en geoefend werd. Want Jeruzalem was de stad des groten konings. Want wij moeten geen tijgers maken van Gods volk voor de komst van Christus, die in een kooi opgesloten werden. Zo een Tuchtmeester is meer een dierentemmer als een zoete leermeester der tucht, om kinderen in de kennis en vreze des Heeren op te leiden. Maar het is te verstaan dat Jeruzalem de aangewezen plaats was, waar God in het heilige der heiligen woonde en van boven het verzoendeksel der ark sprak tot Israël. Integendeel dienden de Heidenen de beelden en afgoden buiten Jeruzalem en deze godsdienst te Jeruzalem besloot Israël totdat Christus kwam en de God des gansen aardbodems werd. Dit was volgens Gods beloften aan Christus, dat Hij ook de heidenen tot Zijn erfdeel zou hebben en de einden der aarde tot Zijn bezittingen. Zie dus, geliefden, hoe of de Apostel, *die gehele Mozaïsche bediening* een tuchtmeester noemt tot op de komst van Christus in het vlees en die door Zijn dood en hemelvaart en uitstorting van de Heilige Geest een einde maakte aan geheel die wettische rompslomp. Waarvan Petrus zegt in Hand. 15 : 10, *dat het een juk was, dat noch onze Vaders, noch wij hebben kunnen dragen.*

Christus voorzegt aan de Samaritaanse vrouw dat de tijd zou aanbreken, dat noch te Samaria, ook niet te Jeruzalem, de plaats zou zijn van godsdienst, maar dat de ure zou aanbreken, dat de ware aanbidders God zouden aanbidden in Geest en in Waarheid. (Joh. 4 : 23.)

Dus is het bewezen dat de Wet der Tien woorden op zichzelf geen tuchtmeester is of zijn kan. Dit is van Paulus niet en nooit geleerd, want Paulus beschrijft de Wet der Tien woorden als die de zonden opwekt (Rom. 7 : 9) en alle begeerlijkheid werkt, vers 8, want door zijn strenge eis wekt het de vijandschap in de gevallen zondaar op. Door de ranselslagen van vloek en dood der Wet, wordt men niet tot Christus gedreven, *maar als een levendige duivel gemaakt*, zegt Paulus in Rom. 4 : 15. Want de Wet werkt toorn. En Paulus had zelfs de Wet zo in kracht ondervonden, als hij zegt in Rom. 7 : 9 : „En zonder de Wet, zo leefde ik eertijds; maar als het gebod gekomen is, zo is de zonde weder levendig geworden; maar ik ben gestorven”.

Zo verstaat dan Paulus niet de Wet der Tien woorden, maar de Mozaïsche wetten in haar geheel. Het was een bewaarder en tuchtmeester voor Israël voor Christus komst in het vlees.

Als men hierbij ook wil aanmerken, dat de Apostel de kerk van de oude dag bij kinderen vergelijkt, als staande onder de Tuchtmeester om bewaard en opgevoed te worden, zo is het dwaas om te denken, dat die kindse Kerk tijgers van mensen waren. Nee, het was de lieve bruid van Christus, de enigste harer moeder, uitverkoren en afgezonderd van alle volkeren en bewaard in de school te Jeruzalem, totdat de Bruidegom Christus haar kwam ondertrouwen, zoals de kerk des Nieuwen Testaments gemeenschap oefent met Christus, buiten die voogdijraad en tuchtmeester en verzorging om.

Dit dan, zo zijnde, gaan wij met onze zonden niet meer naar Jeruzalem en de Priesters en offeren, maar door het geloof in een gekomen zijnde Christus regelrecht tot Hem, zoals Hij

ons roept tot Hem te komen. Wie nu de kerk des nieuwen Testaments onder de tuchtmeester wil zetten, die verklaart de bruid van Christus voor idioot, die uitzinnig is. En wie daar zich aan overgeeft, *die is betoverd*, zegt Paulus in Cap. 3 : 1. Want in het Avondmaal, zegt Paulus, en de waterdoop, wordt Christus, als gekruist zijnde, u voorgeschilderd. Die dus de vervulling der Wet is en dus de kerk van alle vleselijke juk ontslagen en Jood en Heiden samen een lichaam uitmaakt door dat geloof.

TOEPASSING.

Als wij nu met aandacht willen letten op de bediening van de Wet der Tien woorden, zoals de Apostel hem een doodslager noemt (2 Cor. 3 : 6), dan moet men overtuigd zijn dat niemand van nature bekwaam is om Christus in het Evangelie tot rechtvaardigmaking en heiligmaking te omhelzen. Want zonder deze Wet in kracht te beleven, is men rijk en verrijkt en heeft men geen dings gebrek, en men weet niet dat men jammerlijk is en ellendig, arm, blind en naakt (Openb. 3 : 17). En dan liggen wij in de schoot van onkunde en eigenliefde te dromen van kracht zondendoding, geloof, heiligmaking enz. Paulus zegt in Rom. 7 : 9, dat voor dat de Wet in kracht tot hem kwam, dat hij toen leefde, dat is hij hoopte door zijn eigen kracht en gerechtigheid en gaven de zaligheid te verkrijgen. Hij had het toen zeer goed met zichzelf getroffen en had volop werk zichzelf te prijzen, voordat de Wet in kracht hem van al die Jehu's ijver ontkleedde van een wettische reformatie, waar de vloek op rust.

De Heilige Geest bewerkt alle uitverkorenen, door de Wet op de operatietafel des vloeks, tot doding van eigen kracht en vleselijk verstand, zodat een zondaar niet door de Wet tot Christus wordt gebracht, maar in de dood voor God als Eerste Persoon neergeveld wordt in een gevoelige rampzaligheid en verlorenheid.

De Wet zoals wij uit Paulus mond vernomen hebben, belooft niet het leven uit het geloof in Christus, maar belooft het leven aan de volmaakte onderhouding van de Wet, en eist dood en verdoemenis van de overtreder, zonder pardon of hem een weg van verlossing aan te presenteren. Wie nu leert, dat de Wet tot Christus leidt, die stelt de wet in de plaats van het Evangelie en spreekt Paulus' bevinding en verklaring van de wet der Tien geboden tegen.

- En hoe droevig is het, geliefden, dat men ons voor Antinomianen lastert en smaadt, om dat wij aan de Wet zijn volle autoriteit toekennen in het verdoemen en vervloeken van de overtreder en omdat wij tussen Wet en Evangelie de grenslijn in een en dezelfde Persoon trekken, die tot zaligheid bewerkt wordt. Zoals Paulus zelf leert, als hij zegt (2 Cor. 3 : 6), *dat de Wet dood en het Evangelie levendig maakt.*
- Droevig is het, dat men heden onder een geroep van oude beproefde waarheid in een Gereformeerd politiek blad,⁵ openlijk zegt, 'dat de Wet der Tien geboden een zoete, lieve tuchtvader is, die de ziel tot Christus heen leidt, en dat er geen trap en stuk der ellende gekend behoeft te worden.' Och geliefden, waar moet dat heen? Zoals daar de Remonstrant onder de vlag van Dordtse kerkenorders zich openlijk vertoont.
- Droevig is het, dat men zo vals de mensen zand in de ogen werpt. Want nooit hebben onze oudvaders zulks geleerd, dat de wet der Tien woorden een tuchtmeester als een zoete, lieve vader de ziel tot Christus bracht. Hoewel enkele onbedacht Luther nagevolgd zijn, die zegt dat de Wet der Tien geboden een tuchtmeester is tot de geloofs-dadelijkheid van Christus. Nee, geliefden, dat zegt en leert Paulus niet zoals getoond is; hij spreekt van de Mozaïsche bediening, die Christus afbeeldde. Paulus spreekt ook niet van de geloofsdaad, als hij zegt *tot Christus*, maar verstaat daarmee Christus' komst in het vlees geopenbaard. En dat die Tuchtmeester *is geweest*; dat is afgedaan! En dit kan de Wet der Tien woorden niet zijn. Want die is een eeuwige wilsopenbaring van God, waardoor Hij de overtreders veroordeelt en buiten Christus vervloekt en verdoemt. En

---

⁵ „De Banier”

voor Gods volk is de wet tot kennis der zonden en ellende, en in Christus een Vaderlijke liefdeswet en openbaring van Zijn Vaderlijke wil tot Zijn kinderen. (Ps. 89.: 31).

Als dan die courantenschrijvers in het openbaar leren, dat de Wet van Sinaï een zoete, lieve Vader is, die de zondaar tot Christus brengt, dan moest men aantonen, waar zoiets in Gods woord geleerd wordt. Want Paulus en de bevinding leert anders. Als Paulus de Wet van Sinaï een doodslager noemt, en dat de Wet de zonden van toorn en vijandschap in de mens opwekt, ja alle begeerlijkheden werkt (Rom. 7), dan spreken zij, die de Wet een zoete, lieve Vader noemen, brutaal Paulus tegen, als ook in zijn bevinding.

Men mag het Evangelie aanbod aan de doden zondaar opdringen, toch, indien de Wet niet als een middel in Gods hand met kracht de zondaar neerslaat uit al zijn onkunde en verbeelding van zichzelf, zal men nooit met het hart het Evangelie inwilligen. Want God spreekt in het Evangelie alle aan die onder het Evangelie zijn. Want velen zijn geroepen door het uitwendig woord om tot Christus te komen en van genade in Hem. Toch roept Christus een zondaar zoals hij in Adam gevallen ligt — dat is, geheel verloren en verdoemelijk voor God in zichzelf. En dat is men niet van nature, maar in verbeelding rijk en verrijkt. Roept nu Jezus Christus, onze Heere dezulken tot Zich? Ik zeg van niet; maar zoals wij in onze rampzalige staat verkeren en onder de vloek liggen en zó komt Christus in het uitwendige Evangelie-woord tot ons. Maar men is zo niet, zoals men rampzalig is! En om te worden wie wij zijn, daar is geestelijk leven en de Wet toe nodig. En als men dan daardoor is, wát men is — zoals God dan ons ziet — zo komt men onder het aanbod. Want Christus zendt de rijke ledig weg, maar armen vervult Hij met goederen.

En zoals de uitwendige belijder zich moet laten dopen, omdat God het beveelt en dus alle tegenpraat der mensen ophoudt, —zo is die doop hem tot zonde; niet omdat men gedoopt wordt, want dat is Gods bevel, maar men wordt van nature niet gedoopt zoals de doop een vuile zondaar vereist; en dát is zonde. Of men moest de geestelijke doodstaat niet als zonde beschouwen: Ik zeg dan, dat een dopeling die in de zonden leeft, een huichelaar voor God en mensen is. Want hij moet gedoopt worden omdat hij vuil is, wegens Gods verbond. Maar hijzelf is het niet zonder de geestelijke levendmaking.

Als men nu de doop verkeerdelijk stelt, als dat men een levendige moet zijn om recht op de doop te hebben, dan verdraait men, de aard en de natuur van de Sacramenten. Want die beteken en verzegelen niet iemands genade, maar het zijn tekenen en zegelen van de belofte des Evangelies, dat God waarachtig de zondaar de vergeving en het leven belooft om Christus' wil, en dadelijk werkt als die zondaar God de hand geeft en zich in dat verbond overgeeft. En door inwilliging en overgave in hetgeen waar God de zondaar mee tegemoet komt; dat is: *Hij wil, de God van de zondaar zijn*. Zó wordt men in dat verbond deelgenoot van de goederen des verbonds. Deze inwilliging nu, dat men God in Christus tot zijn God begeert, is niet alleen een verplichting wegens Gods grote liefde om Hem als het hoogste algenoegzaamste Goed te kiezen uit de aard der zaak, maar deze overgave en keuze is een zaak die vereist en gevorderd wordt van alle die gedoopt zijn. En als deze inwilliging des harten niet plaats neemt in des zondaars doop of leven, dan staat men schuldig aan het verachten van Christus' bloed, en zal, volgens Gods Woord, een dubbel oordeel eenmaal ontvangen. En dit is de straf van de huichelarij van de dopeling en van de zonden van zijn onwetendheid en geesteloosheid, waardoor hij niet als een vuile rampzalige in zichzelf is gedoopt, zoals God hem nochtans beziet als onrein en in Adam gevallen. Want God heeft in de aanbidding een vuile verloren zondaar voor ogen. Toch, die zondaar is niet zoals God hem ziet en behandelt, dus krijgt men voor zijn verbeelding en zorgeloosheid en blindheid een dubbel oordeel, als vrije uitverkiezing van het Wezen Gods of verbond der verlossing hem niet door wedergeboorte en geloof in het genadeverbond opneemt. *Want velen zijn geroepen,*

maar weinig uitverkorenen.

Waarom lieve broeders, getwist over de uitwendige bast? Wie toch van God geleerd is, zal hartelijk met mij instemmen, dat niet de Doop of het Avondmaal middelen in des mensen hand zijn, maar tekenen en zegelen van de belofte des Evangelies, als middelen in de hand van God de Heilige Geest, die het in het verbond der verlossing op Zich heeft genomen de bedoelde of gekende toe te brengen tot het geloof in Christus.

Nu moet men letten als dat de Heilige Geest door Woord en Sacramenten het geloof versterkt en werkt in Christus, of de grote genade Gods in Christus tot rechtvaardigmaking voor God van een gans godloze in zichzelf. Toch, ik bid u! niet van dode zondaars, maar van gevoelige rampzaligen in zichzelf, dat is dan niet het Woord horen en de Sacramenten waarnemen, maar dit is dan vrucht van die middelen, die de Heilige Geest gebruikt om het geloof, - het historische geloof, dat God in Christus genade aanbiedt, tot de grootste zondaar - te versterken en alzo het zaligmakende vertrouwen, om zich geheel en al in Gods genade en barmhartigheid over te geven Met verzaking van alle zijn vermeende voden en lorren van eigenge-rechtigheid.

Nu zal niemand die ogen van God heeft ontvangen, de Sacramenten kunnen onthouden aan kinderen en gedoopte volwassenen. Want het zijn geen tekenen en zegelen, dat iemand genade bezit of wedergeboren is, nee, maar tekenen en zegelen van het Genadeverbond, waarin God in Christus tot die zondaar komt om zijn God te zijn. Toch, de inwilliging en overgave is een Godsdaad en vrucht des Geestes.

Wie ziet nu niet hoe onheilig de Sacramenten worden voorgesteld in bediening en voorbereidingspredikaties of dat niemand recht op het Avondmaal heeft dan diegenen, die reeds zaligmakend geloven? Zo zouden Ezau, Saul en Ismaël ook niet besneden zijn geworden op Gods bevel, en zo zou Judas en ontelbare anderen niet gedoopt zijn geworden en het Avondmaal bediend zijn geworden; of het Paasfeest, hetwelk een algemeen kerkelijke Wet en instelling Gods was.

Het Avondmaal is geen weegschaal hoe zwaar of licht iemand weegt, maar een teken en een zegel van de inhoud van de brief des Evangelies, dat God de God van de zondaar wil zijn; dat Zijn Sacramenten of zichtbare waartekenen niet van iemands genadestaat maar van Gods beloften in het Evangelie beschreven, waartoe velen, zegt Christus, dat is alle belijders, toe genodigd of geroepen worden. En wie nu een leraar is, die leert dat alleen de wedergeborenen deel mogen nemen aan de Sacramenten, die is een dief, die dat kerkelijke voorrecht en middel in de hand des Geestes, het volk onthoudt, en dus een zielenmoordenaar der bekommerden en het volk in 't algemeen. Want dat iemand de betekende zaak verwerpt, komt voor hemzelf en niet voor rekening van de leraar. Want die voert maar uit wat God hem belast om te nodigen en te roepen. Wie nu openlijk in zonden wandelt en daardoor openlijk de genade versmaadt, moet geweerd worden. Geeft het heilige de honden niet.

Om nu het Woord en de Sacramenten vruchtbaar te doen zijn, zo laat de Heilige Geest de Wet prediken Gal. 3:2. Niet om de zondaar tot omhelzing van Christus door de Wet te brengen, nee, maar om de zondaar te doden om zijn valse gronden die hem aan kleven en het Evangelie verachtte, zodat die zondaar door de Wet in de hand des Geestes een dadelijke gevoelige rampzalige ellendeling in zichzelf wordt. Deze bediening openbaart hem geen Christus, ook niet brengt het tot Christus. Want de Heilige Geest gaat met die zondaar om hem te vernederen Christus voorbij en openbaart in de Wet Gods des Vaders Majesteit, Heiligheid en Rechtvaardigheid. Want zo een wordt door de Wet geen zondaar tegen Jezus, maar tegen God, die het in het huishoudelijke werk op Zich nam, Zijn Godheid, glans en majesteit als Rechter, de zondaar te vertonen, die de schuldigen geenszins onschuldig houdt.

Ziet u, alweer geliefden, dat die Wet niet tot Christus brengt, maar de overtreders voor God de

Eerste Persoon plaatst tot zijn veroordeling en vernedering? Als nu zo een voor God staat als een vijand en schuldenaar, - want die Wet werkt daar toorn (Rom. 4 : 15) - dan wint de Heilige Geest die zondaar nog niet in voor Christus. Nee geliefden, maar die zondaar wordt ingewonnen in het recht der verdoemenis, hetwelk de Wet uitspreekt. En hier laat de Wet de zondaar voor het oordeel van de Rechter liggen.

Luister nu, geliefden! Hier heeft de Wet zijn werk gedaan en ligt de zondaar verloren en veroordeeld door de Wet voor God. Nu vraag ik allen, die ooit van God geleerd en bekeerd zijn: wie moet zo een ziel tot Christus brengen? Want de Wet openbaart geen Christus, maar Gods recht en heilige natuur, waarin de zondaar niet bestaan kan.

Luister nu. Ik zal Paulus nemen en mijn eigen bevinding laten rusten. Hoort wat Paulus zegt in Gal. 1 : 15 en 16; hij zegt daar, dat niet de Wet, maar *dat het Gode behaagd had, Zijn Zoon in hem te openbaren*.

Ik bid u, hoe openbaart God Zijn Zoon in de harten der uitverkorenen? Niet door de Wet maar door middel van het Evangelie! Ziet u dan hoe verkeerd en grove dwaling het is om de Wet te stellen als een lieve zoete Vader, die tot Christus brengt, zoals men in couranten durft schrijven? Ziet u niet de diepe onkunde van die leraars die dat durven leren, in de weg, die God met Zijn volk houdt? En is dat niet de Wet in de plaats van God Zelf en het Evangelie plaatsen? Och, dat men het duivels vooroordeel eens tegen ons weg wilde doen, om niet door die roepers van oude beproefde Waarheid betoverd te worden. Want de Wet die doodt en laat de zondaar in het oordeel in de consciëntie in de steek en verdoemelijk voor God als Rechter liggen. Maar de rechter zegt Paulus, is God de Vader, Die, zegt hij, *heeft het behaagd Zijn Zoon door middel van het Evangelie in mij te openbaren* (2 Cor. 3 : 6). Openbaren is iets openleggen, wat voor ons verborgen was van tevoren; zo is Christus in het gerichte Gods voor ons verborgen. Want de Wet openbaart niets anders als God als een strenge rechtvaardige Richter, in het gezicht van de gedagvaarde zondaar.

Zo is het Evangelie dan een openbaring van Christus, van God de Vader tot Zijn dadelijk gevoelige verloren kind. Ziet geliefden, zo werd het offer Christus voor de ziel opengelegd als uit het hart des Vaders voortgebracht.

De Vader geeft Zijn Zoon, en in de Zoon Zichzelf aan de zondaar, en de Heilige Geest past het toe en de zondaar schreeuwt het uit: *Abba, lieve Vader*; en zinkt in de liefde en barmhartigheid van God Drieëenig weg en is hier in het voorportaal des Hemels.

O dierbaar, dierbaar, dierbaar, lieve toehoorders, dit is voor de beleving, en al Gods lieve volk zullen mij hierin verstaan en kennen wie ik ben, en hoe vals men mij lastert en smaadt voor Antinomiaan. En alles wat de valse tong uitbraakt, wordt maar zonder onderzoek als waarheid aangenomen, om mijn ziel, die aan God en Zijn volk door genade eeuwig verbonden is, te kwellen en te bedroeven. Hoe zou ik toch, die zulk een verzoenende lieve Vader in de hemel heb, het in de zonden kunnen uitharden, waarvan men mij beschuldigt? O, ik bid hier tot allen, die deze genade in zich bezitten, stopt toch, om tegen Gods Woord en volk de duivel behulpzaam te zijn in het verketteren der kerk. Want door nalatigheid van een onpartijdig onderzoek bezondigt men zich vreselijk (2 Tim. 5 : 19) en heeft de Satan een open deur tot verwoesting onder des Heeren volk. En dit heeft nu plaats en wel hoofdzakelijk door die vervloekte partijgeest in het kerkelijk leven, daar tal van gemeenten opgericht worden, waar zulks niet nodig is, en tegen Christus' wil en gebed, haat nijd en verbittering werkt, en onder het ijdel geroep van Dordtse kerkenorde's, ouderlingen en kerkenraden bevestigt, welke Gods woord verbiedt; én zij geen onderscheid kennen tussen Wet en Evangelie en werk of genade. Hoe moeten zulken toch waken over de leer en de zielen der gemeente?

De satan wil deze leer van *door de Wet gedood te worden*, verdacht maken. Want hij weet dat zolang men onder de Wet is, men zijn gevangen prooi is en onder de vloek zich bevindt. De duivel is de zesduizendjarige professor, die ontelbare valse profeten en leraars en predikanten

uitgestoten heeft, om door zelfheiliging de mens onder de Wet en vloek te bewaren. O, geliefden, boeken vol zijn er door de satan geschreven, hoe of men heilig leven moet, waarin deze leer, van door de Wet gedood te worden en in Christus opgenomen te worden, niet in vermeld staat. O, dit komt de natuurlijke rede zo verkeerd voor, als dat de duivel een mens heilig maakt om van God verdoemd te worden. De duivel schroeit de consciëntie der mensen toe, door obstinate godloosheid en onder de Christenheid schroeit hij de consciënties dicht met uiterlijke vroomheid en Godzaligheid. En de vloer van de hel is reeds bedekt met zulke bedrogen zielen, die hier als patroons en voorbeelden van Godzaligheid geleefd hebben. En omdat wij dit bedrog des Satans ontdekken, zo maakt hij de onkundige leraar en mensen wijs, dat wij de Wet bestrijden en Antinomianen zijn, wiens leer de mens zorgeloos maakt. O verduivelde blindheid, daar Christus zegt, dat die de vrije genadewateren drinken mogen, dat er stromen des levendige waters uit zijn buik zullen vloeien.

Leest eens met aandacht Matthéüs 7 : 22; daar zijn mensen, die hier onder ons predikanten zijn geweest en een wettige roeping daartoe hadden. Want ze zeggen tegen Christus, dat zij in Zijn Naam en bevel gepredikt hadden. Dit waren mensen die voorbeelden voor andere mensen waren van een heilig en Godzalgig leven; want zij hadden duivelen en onreine geesten uitgeworpen, dat was hun element. En wat zijn dat voor heilige lieden? *Duivelskinderen*, zegt Christus, werkers der ongerechtigheid, vers 23, en worden van Christus in het aanhoren van geheel de wereld voor eeuwig van Hem weggestoten. Wat dunkt u dan geliefden, van deze zaak? Want deze mensen hadden een wettige roeping en waren even als de dwaze maagden helder verlicht in hun verstand rechtzinnig in leer en leven en toch verdoemd en verloren. En wat was de oorzaak, geliefden? Ongekend van Christus als Zijn schapen!

Ziedaar, wat moet men dan kennen om de reis naar de eeuwigheid aan te kunnen doen? Door de Wet gedood worden aan onze verwaande Godzaligheid en een heilige zondaar worden voor God en geen heilige huichelaar voor de mensen; wie anders leeft moet u vlieden. Want dat zijn bedreigers, die de mens met heiligheid naar de hel slepen.

Ontelbare hogescholen heeft de duivel in zijn bezit en hij wekt mensen op om predikant te worden en men gaat leren. De duivel, die op deze scholen of scheepswerven die geestledige schepen of mensen tot predikant wil maken, die leent de kwast van letterwijsheid en dogmatiek en zet ze zo in roestvrije verf. Dan zet de duivel er een machine in van blinkende leerstellingen, en ziet, daar loopt zo'n schip of kandidaat van de school, ontvangt een paar honderd beroepen van de duivel en men wordt op een verkozen plaats bevestigd en de touwen losgemaakt. Dan hoort men zo'n schip of afgewerkt predikant tuffen van wark, wark, wark, werk, werk, werk, en het stooksel van deze afgewerkte predikant is: onmatig traktement, hoge hoed, luxe auto, pracht pastorie. Ziet daar, een van de duivel geëxamineerde huichelaar, om tal van arme zielen heilig te maken met oude beproefde waarheid en Dordtse Kerkenorden, Formulieren van Eenigheid, terwijl men elkander in couranten met woord en geschrift verkettert en van verdeeldheid, haat en nijd haast berst. Ziet geliefden, deze papegaaien staan te zwetsen van: dit zegt Boston, dat zegt Comrie, dat zegt Calvijn enz. enz., en ze hebben nog nooit gehoord en beleefd, dat God zegt: *je bent uit de vader de duivel*.

En omreden wij de satan ontmaskeren, schreeuwen zij van pijn en roepen ons toe: Antinomiaan, vrijgeest, Wetbestrijder. Maar ik roep hun kalm toe: dat moet u straks lasteren als ik en u voor Christus Rechterstoel zullen geplaatst worden. Want Christus zal het laatste woord voeren! En als u dan nooit door de Wet een dadelijk gevoelige verloren zondaar voor God ben geweest en door openbaring van Christus in uw ziel niet verlost bent geworden, wees dan verzekerd, dat die grote klove tussen u en mij, met geen leerstelling en met geen oude beproefde waarheid en Dordtse kerkenorden en formulieren van Eenigheid en uiterlijke Godzaligheid, opgekweekte vroomheid en ernstige nauwgezette plichtplegingen, (die klove) zal kunnen dempen of overbruggen, wanneer Christus, die u hier gepredikt werd, u zeggen

zal: *Ga weg van Mij, Ik heb u nooit gekend.*

Ziet, zo lang zal ik geduld oefenen en u veilig toelaten ons voor Antinomianen en vrijgeesten te smaden.

O geliefden, zoals zij nu door achting, eer, rijkdom, vergoding, in hun zorgeloosheid bedorven worden, zo wordt Gods volk door verachting, armoe en smaad in de zoetste gemeenschap met Christus tot de zaligheid bereid en bewaard.

Ik geniet zoveel hulp van mijn vijanden, dat ik ze er hartelijk voor dank. Want ik kan het bij mijzelf niet af, om mijn zelfgenoegzaam te veroordelen en te verdoemen, dus helpen mij daartoe alle vijanden; en zeg ik nogmaals: *ik geniet alle hulp.*

Maar die éne stem van: *Ik ben uw heil alléén*, heeft geen hulp nodig, die kan ik het veilig toevertrouwen. En zolang men die stem niet tot zwijgen kan brengen, zolang zal ik van mijn onuitsprekelijk geluk getuigen en alle roem Hem gunnen, die de godloze rechtvaardigt om niet.

Nu, kinderen des Heeren, hoe was u toen Christus Zich aan u openbaarde? Een vervloekte, veroordeelde, gevoelige dadelijke rampzalige verlorene in uzelf! Nu, dan heb ik deze last, om u te vermanen. Wandelt dan alzo in Hem, in Wie u vergeving, vrede, blijdschap, gemeenschap met God en eeuwig leven bezit. En ik besluit dan met dankzegging en Psalmgezang uit Psalm 63 : 4 :

*Wanneer ik op mijn legerstee
Aan U gedenkt in stille nachten,
Dan peinst mijn ziel met al haar krachten,
Hoe Gij voorheen in angst en wee,
Als mij de vijand wilde omringen,
Mij vaardig zijt ter hulp geweest.
Dies ga ik nu ook, onbevreesd
In schaduw van Uw vleug'len zingen*

AMEN.

Het Apostolisch Vaart Wel van Geredde Geestelijke Schipbreukelingen

VERKLAARD IN EEN LEERREDE OVER HANDELINGEN 15 : 29b.

DOOR

P. VAN DER LINDEN, PREDIKANT TE ROTTERDAM.

Uitgesproken de 4^e Augustus 1935

Als God met Beltsazar ten gerichte nadert, zo staat in zijn doodvonnis, Daniël 5: 33, aangetoond de oorzaak van zijn verdelging zoals wij lezen: *Maar God, in wiens hand uw adem is, en bij wien alle uw paden zijn, hebt gij niet verheerlijkt.* Niemand der mensenkinderen die niet eenmaal door God gericht zal worden, al raast en tiert men hier, alsof er geen God is, evenals Beltsazar, plotseling staat men geplaatst in het gericht om geoordeeld te worden.

Dan zal de spotter en de godloochenaar zien, dat zijn eigen verstand hem bedrogen heeft, en het gebed van de vloeker of God hem wilde verdoemen, hem gegeven worden.

Toch boven die vreselijke en plotselinge ontuchtering, zoals een Beltsazar zijn knieën tegen elkander stieten, zal nog verschrikkelijker wezen degenen, die meenden in te gaan in eeuwige vreugde en die buiten gesloten zullen worden, dan zal hun broeder en zustergroet plaatsmaken voor satanische verwijtingen en verwensingen van elkander.

Dan zal de genadeloze belijder met zijn genadeloze gereformeerde rechtzinnige leraar een eeuwigdurend proces tegen elkander beginnen, dan zal genoten eer en achting verwisseld worden voor een eeuwig afgrijzen.

Dan zal de belijdenis van: Er is een God, een Zone Gods, en een Heilige Geest, verwisseld worden in een eeuwige, wanhopige wens, als dat er geen God ware.

Dan zal voor alle die hier niet verlost en gered zijn door Christus zelf, het hart uitgeven wat er in zat en hier bedekt is gebleven namelijk een gevoelige dadelijke vijandschap(tegen God en zijn onkreukbare Rechtvaardigheid.

En terwijl zulke dan de haven van het barre noorden van eeuwige toom en gramschap Gods ingehaald worden, zo zal er en volk in een andere haven van eeuwige vrede en zaligheid inzeilen om aan wal te stappen waar geen droefenis of treurigheid bestaat, waar geen listige Satan binnen mag komen, daar zegt Job, is de knecht vrij van zijn heer, terwijl de Heere God hen leiden zal tot de stromen des levendigen waters. Openbaring 22.

Rome zucht hier tegen en zegt:

Drie dingen bezwaren mijn gemoed:

Vooreerst, dat ik weet, dat ik sterven moet,

Het tweede nog veel meer,

Dat ik niet weet wanneer;

Het derde wint het bovenal:

Dat ik niet weet, waarheen ik varen zal!

Maar een geredde zondaar zegt:

Drie dingen verheugen mijn gemoed:

Vooreerst, dat ik weet dat ik sterven moet.

Het tweede nog veel meer:

Dat ik leef en sterf in Jezus Christus, de Heer.

Het derde bovenal:

Dat ik weet waar ik varen zal!

Het onderscheid wat hier op aarde tussen het lot der mensen bestaat, loopt enorm uit elkander. De een is in hoogheid gezeten en dompelt zich in wellust en rijkdom en een ander daarentegen ligt zijn levenlang met kwalen en armoede te worstelen! Maar wat is dit te vergelijken bij dat onderscheid, na de dood? Daar toch worden genadeloze koningen en prinses in de eeuwigen wanhoopspoel verwezen, en de begenadigde bedelaar mag die zielsdoortintelde stem horen van Hem, die door Zijn Geest in 't hart geopenbaard was, van: *Komt in, gij gezegende Mijns Vaders, en beërft dat Koninkrijk, hetwelk voor u bereid is van voor de grondlegging der wereld.*

Laat ons gedenken, dat Jezus Christus het laatste woord zal voeren ten aanhore van alle zielen, die de naam van mens hebben gedragen. Dat dit een zaak is van een eeuwig aanbelang, zal iedere consciëntie bevestigen; toch helaas, er is niemand die God zoekt, er is niemand die verstandig is. Deze uitspraak Gods van dat alle mensen van Hem afgefallen zijn en dat niemand onder de mensen gevonden wordt die naar Hem vraagt of zoekt, wil ik beantwoord hebben met een bevestigend *ja* van allen, die een Bijbel gezien hebben.

Als dit naar de woorden Gods dan alzo is, dat niemand God zoekt van nature, dan is mijn prediking waarachtig, als ik zeg, dat het Evangelie-Woord en Doop en Avondmaal, van niemand van nature gebezigd wordt als middelen om God te zoeken. En zo heb ik alle vrijheid om volgens des Heeren Woord te verkondigen dat Woord, Doop en Avondmaal, geen middelen zijn in 's mensenhand; maar middelen zijn in Godes hand om de uitverkorenen tot heil te dienen, zoals de Heere God het alles daartoe heeft beschikt. Indien de mens, zoals de onfeilbare Godsspraak getuigt, dood ligt in zonden en misdaden en dat er niemand is, die in waarheid naar God vraagt of zoekt, zo verklaart God Zelf, dat een leer van een voorgezien geloof enkel leugen en bedrog is.

Zo staat het als God vast, dat de zaligmaking van Gods zijde komt. Zo is het rotsvast dat God niet alle mensen zalig maakt. Zo is het dan bewezen, dat God handelt naar Zijn soevereine wil en welbehagen, in de verlossing van in Adam gevallen zondaars. Wie is de bevoorrechte dan? Laat ons zoeken.

Is het de Paus van Rome? Nee, zegt God, die is een afgodendienaar en *geen afgodendienaars zullen het koninkrijk Gods beërven.*

Zijn het zijn aanhangers? Nee, zegt God, *zo de profeet is, zo zijn zijne dienaars en geen aflat en vagevuur zal hun uit het oordeel Gods bevrijden.*

Zijn het dan alle Protestanten? *Nee*, zegt God in Matthéüs 7 : 22 en 23. Want daar staan rechtzinnige Protestantse leraars in 't gericht, die verdoemd worden, al hebben zij een wettige roeping, en als zijn hun patronen en voorbeelden van uitwendige deugd en uiterlijke Godzaligheid, ze worden daar openlijk ten aanhore van alle mensen gedoemd en verworpen.

Wie zijn het dan? God zegt dat die het zijn, *die Hij opgetekend heeft in het boek des levens en die Hij hier in de tijd komt te roepen, te rechtvaardigen en te verheerlijken met de dood.*

Wat is roeping der uitverkorenen? Die onwederstandelijke stem van God, waardoor een mens uit zijn geestelijke doodstaat opstaat, zijn aangezicht naar God wendt en zijn rug naar de zonden, wereld en levenloze godsdienst.

Deze roeping is een ontbinding van de banden des vloeks, van een verbroken werkverbond en een overbrenging in het Genadeverbond. Want in Adam zijn wij in het werkverbond dood gevallen, en de zonden zijn onze ketenen en de duivel onze cipier, die ons bewaakt met onze zinnen te verduisteren. En uit dit oude schip van een verbroken werkverbond komt God de Zijnen uitredde. Want dat schip vaart niet meer de rechte koers, maar naar de hel. Want, zegt Paulus, *zovelen als er uit de Wet zijn, die zijn onder de vloek.*

Bij de verlossing dan, uit dat ter hel dalende schip van een verbroken werkverbond, hoop ik door des Apostels VAART-WEL nader stil te staan.

- **Ten eerste staat ons te letten bij hun afkomst.**
- **Ten tweede, bij hun schipbreuk.**
- **Ten derde, bij hun redding.**
- **Ten vierde, bij hun positie. *Vaartwel*.**

Dit woord *vaartwel*, is het slotwoord van een brief van de Apostelen te Jeruzalem tot de gemeente van Antiochië, rakende een bevestiging van hun geloof in een opgestane Christus, zonder de onderhouding der Mozaïsche Wet, tot welke hun door valse leraars uit de Joden, afgetrokken werden, die voorgaven zulks in opdracht en goedvinden der Apostelen predikten. Zodat Paulus en Barnabas geweldig tegen deze leugenaars opkwamen, waartoe zij zelfs uit de mond der Apostelen bescheid haalden en schriftelijk tot grote troost aan de gemeente te Antiochië overbrachten.

Het woord *vaartwel* is ontleend van de scheepvaart en betekent niet alleen een gewenste reis en aankomst, maar ook: *zijt sterk en mannelijk*. Want de gemeente Gods op aarde is strijdende tegen de baren van verzoeking en verleiding en hebben op hun reis met veel zeerovers te kampen, die hun van haar heilgoederen van vrede en troost des gemoeds trachten te beroven. Voornamelijk in deze gemeente kwamen zulke zeerovers uit Judea, die met hun roofloepen van het afgetuigde ceremoniële schip van de Mozaïsche Wet hen aanvielen. Maar door Paulus en Barnabas, als admiraals van het schip van het Genadeverbond dapper afgeslagen. Hier ziet u, dat de afwezigheid van Paulus te Galatië, zulk een nadeel voor de gemeente was, dat de gemeente van Galatië door diezelfde zeerovers werd overmand en uitgemergeld door dat vleselijke juk der dienstbaarheid.

De gemeente van Antiochië, waar dit Apostolisch vaartwel aan toegewenst werd, waren door geloof en bekering des harten uit hun vloek en doodstaat overgebracht door het Evangelie der genade Gods!

- **Ten eerste staat ons te letten bij hun afkomst.**

Dat zij voor hun bekering heidenen waren, die versmoord lagen in de nacht van diepe onkunde en afgodendienst, zal ieder bekennen. Maar dit staat ons verder te bezien, namelijk van waar zij afstamden!

Deze heidenen, gelijk alle mensen van nature, stamden af van onzen aller vader, Adam, uit diens lendenen zijn alle mensen voortgeteeld. God heeft alle mensen uit enen bloede geschapen. Adam en Eva uit Adam zijn van ons allen de eerste ouders, dus van nature uit kracht van schepping zijn wij allen onze naasten van elkander. Adam, de eerste mens, is ons *aller geslachtshoofd*. Toen onze aller vader Adam was geschapen, was hij als mens volmaakt geschapen tot dat einde, waartoe God hem en ons in hem geschapen had. Versta dit wel, dat Adam geen Goddelijke volmaaktheid bezat, zoals God altoos in al Zijn deugden en eigenschappen zichzelf eeuwig gelijk is, dus onveranderlijk! Maar Adam was volmaakt geschapen om bekwaam te zijn om God, onze Maker en Formeerder, met boven-alles-drijvende liefde te prijzen en te gehoorzamen. Deze liefde en gehoorzaamheid was dus zijn heilige natuur om als een vanzelfsprekendheid God te beminnen in verstand en wil en genegenheid. Als wij dit verstaan, wat voor een heerlijk, redelijk schepsel de mens eenmaal was, toen hij als een groots pronkstuk uit Gods vingeren voortkwam, en als wij door genade een nieuw natuur deelachtig zijn geworden door herschepping en als wij geen meerder kruis hadden dan met Paulus (Rom. 7 : 14) vleselijk verkocht te zijn onder de zonden, dan zullen wij nooit te dezen opzichte van onze lippen laten vloeien *zalige val*. Maar dit moet men kennen, namelijk verlossing en verzoening, waardoor in ons een boven-alles-drijvende wederliefde tot God en Zijn wil ingedrukt wordt. Ja veel hartelijker liefde als in de Schepping.

En als wij dan in onze wil en lust en liefde tot God gedwarsboomd worden door de overgeblevene verdorvenheid in ons - want och, onze verdorven natuur wordt nooit bekeerd, daarom wil Paulus hem door genade gedood hebben; want wat onbekeerlijk is moet uitgeroeid worden, - en had men geen verdorvenheid meer, dán zou de wereld en de listen des Satans en het vlees geen vat op ons hebben. Want herscheppende liefde uit de onveranderlijke liefde en barmhartigheid Gods tot Zijn gunstgenoten en die liefde is het uiterste einde Gods tot Zijn volk, en de geschapen liefde Adams niet. In dit opzicht kan een begenadigd zondaar zeggen, dat zijn zieleleven verre overtreft het leven in de rechtschappen Adam. Maar dit hebben wij niet te danken aan onze diepe val, maar aan de soevereine wil van Jehovah, *in Wiens Wil wij geheiligd zijn*, zegt Paulus.

Adam, geliefden, is niet alleen ons geslachtshoofd, maar Adam is ook ***een verbondshoofd***. Want toen wij allen in Adams lendenen waren besloten, zo is het verbond der werken opgericht, tussen God en mens om de mens door de weg van volmaakte gehoorzaamheid tot een bevestigde staat in Gods eeuwige gemeenschap te zetten. Daartoe was Adam bekwaam en Adam had dus het volle kapitaal in zijn bezit om er mee te woekeren om een winst er mee te doen, die God verheerlijkend was en hem een eeuwige rentenier te maken in de hemel.

God en Adam en wij in hem, akkoord gaande met zulk een Verbond, zet de Heere God daar twee tekenen toe in het Paradijs, namelijk de Boom des levens als een Sacrament, hetwelk het eeuwige leven bevestigde, waarvan Adam moest eten tot volharding in dat verbond. En God stelde de Boom der kennis des goeds en des kwaads tot een teken voor Adams trouw of ontrouw in dat verbond.

Nu moet u, geliefden, geen mirakels in die twee bomen gaan stellen; het waren gewoon geschapen bomen, toch voortreffelijk schoon, evenals het doopwater gewoon water is, maar helder schoon. Want het Papen-speeksel der Rooms en in hun doop is maar fantasie en duivelse verzinselen. Want wat kan toch speeksel van een mens, zoals van Paus en Papen voor kracht hebben? Ja men loopt gevaar daardoor de tering of een besmettelijke ziekte te krijgen. Want het speeksel van een verdorven mens die vol maden en wormen zit. Deze dwaze godsdienst der Rooms en behoorde onder controle te staan van de geneeskunde, daar de meeste papen een verdorven adem hebben. Daarboven is het zulke goddeloosheid, dat zij met dat speeksel Christus' reinigend bloed krachteloos maken, waar het helderschone water op ziet. Uit deze oorzaak is de doop der Rooms en krachteloos als er papenspeeksel bij het doopwater gemengd is. Want Gods driemaal heilige Naam, die daarbij aangeropen en uitgesproken wordt, heeft een afkeer van dat speeksel van die trawanten des Satans. Want God heeft helder water geboden in het Sacrament des doops. Daarom is bij mij de Roomse doop van geen kracht en als Rooms gedoopten tot het Protestantse geloof bekeerd worden, behoren zij overgedoopt te worden, als bewijs, dat zij in de doop de kracht van Christus' alleen reinigend bloed verloochenen door hun speeksel van Paus of Papen. Alsook dat de rechtzinnigheid der Protestantse Kerk om met zuiver, rein water te dopen, verheerlijkend is voor Christus en die der Rooms en, Godonterend door hun speeksel. Dit zeg ik niet ten opzichte om iets aan de uitwendige doop toe te kennen. Nee, maar ik zie op de betekenis der zaak, namelijk de reiniging door Christus' bloed zonder vermenging van iets van een gevallen schepsel. Een omdat ik de uiterlijke doop onder de uitwendige belijdenis van Christus begrijp. Maar als er Papenspeeksel in het doopwater is, dan is die doop niet rechtzinnig en een eigenwillige Godsdienst, welke God niet geboden heeft, maar vervloekt. Dus verwerp ik de Roomse doop als geldig in de uitwendige kerk, en zal met heel dat anti-christische gedoe de spot drijven voor des Heeren lieve aangezicht.

Die twee bomen in het Paradijs waren twee Sacramenten van het werkverbond; de boom des levens, het *gebiedende* deel en de boom der kennis, het *verbiedende* deel der wille Gods, zoals in de Wet Gods geboden en verboden zijn en tezamen één Wil en Wet uitmaken.

Zo is dan Adam een publiek persoon, die geheel het nakomende menselijke geslacht en dat verbond voor God vertegenwoordigde, zodat al wat Adam deed, wij ook alzo deden. Want hij vertegenwoordigde mij en u allen en alle mensen in die verbondmaking.

Zodat dit de rechtzinnige leer is, dat toen Adam het verbodene at, zo hebben ik en u en alle mensen gegeten van de verboden boom. En door die misdaad Adams komt geheel het menselijke geslacht onder de vloek en schuld van eeuwige verdoemenis. Ziet, dit is zo klaar door Paulus beschreven in het 5de Capittel der Romeinenbrief, ten gerieve om de Joden te overtuigen, dat hun evenals de heidenen verbondbrekers waren en uit de Wet niet kunnen gerechtvaardigd worden voor God.

Dit dus zien wij ook als wij in aanmerking willen nemen alle kwalen en ellende, die ons aankleven en ons omsingelen, alsook de dood zelf; dit is allemaal een prediking van ons deel aan Adam's bondsbreuk. Dit te loochenen is niet anders als te geloven dat God een dolhuis vol ellende geschapen heeft. Want het beste van ons leven is moeite en verdriet. En wat onze zeden betreft zo ten opzichte tot God, zo zijn wij minder als de beesten. Want die zijn gebleven in hun staat. Maar de mens is van God af, en zijn eigen zelfs toegefallen. En als een geestelijke razende gek van nature te beschouwen in het beminnen van zichzelf en zoeken van zichzelf boven God. Want het leven in God en Zijn gehoorzaamheid is in de mens uitgeblust door de begeerlijkheid der zonden, door de satan in ons gewerkt in het Paradijs.

Hoe godsdienstig nu men ook zijn wil, u zoekt met uw godsdienst en burgerlijk leven uzelf! U bedoelt in alles de aanwinst voor uw afgod van eigen behoud en eigenliefde. Daarom zegt Christus tegen de uitwendige heilige mensen: 'Verwonden u niet, dat Ik gezegd heb, gij godsdienstige lieden moet wederom geboren worden; want zonder een nieuw natuur kan, niemand het Koninkrijk Gods ingaan.' Want in Gods tegenwoordigheid kan niets bestaan wat God niet om Zijnzelfs wil boven alles liefheeft.

Daarom mens, wil ik even uw harten beproeven, die voor Gods alwetendheid voorzien wordt. Want Zijn ogen zijn als een vlamme vuurs, verlichtende de binnenkamers des buiks. Ik bid u: gij zijt des doods schuldig, en wegens dat wij als God wilden wezen en die Majesteit beledigd hebben, zijn wij de eeuwige verdoemenis dubbel waardig. Alleen door die éne misdaad van Adam in het Paradijs. Kunt u nu met het omhelzen van uw schuld en de eeuwige verdoemenis ten ondergaan, kunt u God dan prijzen in Zijn Wil en Majesteit? Wat antwoordt uw consciëntie hierop voor des Heeren alziend oog? U kunt met uitwendig godsdienstig te zijn, uw evenmens wel zand in de ogen werpen, maar God niet. Eenmaal zal uw masker van u afgenomen worden en voor geheel de wereld voor God en engelen en de ware vromen als een hypocriet en huichelaar aan de kaak gesteld worden, als u geen nieuwe natuur door wedergeboorte en geloof deelachtig wordt gemaakt door Gods vrije liefde, die Zich niets aan uw persoon, naam en daden gelegen laat zijn! Uw struikelende broeder, waar God genade in verheerlijkt heeft, en die het voorwerp is van de haat des satans, wereld en zijn eigen vlees, die mag u hier over zijn gebreken lasteren en verachten en smaden. Maar zijn gebreken kunnen hem niet uit de zaligheid stoten. Toch kunt u met al uw heiligheid en uitwendige godsdienst de gunsten en liefde Gods niet tot u trekken, welke uw struikelende broeder alleen om Gods wil is geschonken.

Adam, en wij in hem, stappen dus in de staat der rechtheid aan boord van het schip wat de naam voert van **Werkverbond**, om ons in de gewesten van eeuwige bestendige zaligheid te brengen. Vader Adam stapt aan boord van dat schip en grijpt het roer aan, uit volle overtuiging van zijn bekwaamheid om God te gehoorzamen. De koers naar de hemel ligt langs die twee hoornen, die als schone bergen boven alles in het Paradijs uitsteken; de boom des levens moest hij aandoen om proviand in te nemen, en de boom der kennis moest hij misvaren om niet lek gestoten te worden en ten gronde te gaan. Want God had gezegd: ten dage als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven. God Zelf stelt het kompas en wijst Adam

aan Gods waarachtigheid! En zolang Adam en Eva dit kompas beschouwen, zolang loopt het schip in rechte koers regelrecht naar de eeuwige haven van zaligheid.

Prachtig schoon is het weer, geen zwarte wolk aan de schone hemel, terwijl de vogelen des hemels en de vissen der zee Adam en Eva als hunne voogden groeten. Vol vrede van buiten en van binnen, Adams hand in de hand van Eva liggende, in de allerzoetste bepeinzing van Gods grootheid en wonderen; zo dus begint de reis met dit schip van het Werkverbond.

- **Ten tweede, bij hun schipbreuk.**

Wegens overschoonheid wandelt Eva op het wandeldek en het ene wonder van Gods scheppende wijsheid volgt het andere op. En ziet! Daar ontdekt zich een slang in een allerbehendigste vlugheid, zich tot Eva wendende, en begint met moeder Eva een gesprek aan te knopen over Gods grootheid en goedheid.

Dit gesprek houdt aan, en ziet, op het voorhoofd van Adam, die het roer in handen heeft, daar fronsst een rimpel die in dat gelaat van menselijke schoonheid iets ongewoons verkondigt. Wat mag dat toch zijn? Zo vragen wij ons af. Eva, zijn wederhelft is uit zijn nabijheid geweken, waar kan die zijn? Daar komt ze, verrukt van blijdschap wendt Adam zijn ogen van het kompas en neemt zonder navraag een vrucht uit de hand van haar, waar de minste achterdocht van verleiding geen plaats kon hebben. *En hij at!* Gen. 3 : 6.

En terwijl Adam zijn oog van het van God gestelde kompas afwendt, en even het roer loslaat, dan komt er een schok aan boord van het schip van het Werkverbond en loopt met de kop voor, tegen de verboden boom. En zie, een lek, ***een gat in het schip van het Werkverbond***, en het water van Gods verbolgenheid dringt binnen en kop voor naar beneden, zinkt het schip. Vreze en beroerdheid vervullen het aardrijk en het hart van Adam en Eva, en alle kennis en capaciteit en leven verliezen zij in hun geestelijke kennis en zeevaart.

Ziedaar, de val en schipbreuk, en satan neemt de zinnen en de harten van Adam en Eva in en zijn slaven der zonden van dezen helse zeedraak, de Duivel! Uit vreze voor het gerichte van deze ontrouw en zorgeloosheid, grijpen Adam en Eva naar reddingsmiddelen van grote brede bladeren van vijgenbomen, en denken zich voor ondergang door bedekking van hun zonden te bewaren. Daar drijft nu het vol water gelopen schip van het werkverbond op de wateren van Gods lankmoedigheid en verdraagzaamheid, met alle mensen aan boord, die schuldig staan aan verbondsbreuk en eeuwige dood. Rom. 6 : 23.

De duivel wordt nu van God aangesteld, om allen die aan boord zijn, en er niet van verlost worden, om die naar de eeuwige rampzaligheid te loodszen.

Dit verbroken Werkverbond is nu aan ***de Duivel als sloper*** overgeleverd en draagt nu de naam van ***dodenschip***.

Meester Werkheiligheid is nu des satans bootsman, die tot alle die geestelijke doden roept: doe dat, doe dat, doe dat, en het is een geraas en een gepomp aan boord, om het water van Gods gramschap uit het ruim van onze consciëntie te pompen, dat er een grote menigte stapelgek van geworden is.

Die door de duivel geregeerde bootsman van 's mensen werkheiligheid, die heeft door die vreselijke schok in Adams val een beroerte gehad. Toch zag de duivel in hem een grote aanwinst en door een tovermiddel, hetwelk de naam draagt: *je moet uw best doen*, werd bootsman Werkheiligheid weer op zijn benen hersteld. Toch door zijn beroerte in de val is hij kleurenblind gebleven. Hij zegt zonder schroom tegen zwart dat het wit is, en hij is zo doof, dat hij de donderbui over dat schip niet bemerkt; alleen is hij zeer gevoelig voor zichzelf en wel maar pompen, pompen, om die vreze uit de consciëntie weg te krijgen.

Maar toen hij alle mensen van de apen zo zenuwachtig maakte, dat sommigen flauw vielen, kwam de gezagvoerder van de duivel een toespraak houden, en hij deelde daarin mee, dat ze

zo hard niet behoeften te pompen. *Want, zei deze boef, God is barmhartig en denkt maar niet, dat u de dood sterven zal; ik rade u allen, wat meer vrolijk te zijn!*

Zo kwam door deze preek een geest naar voren, welke **Obstinaat** genaamd wordt, en die beval de scheepslieden aan boord van het verbroken Werkverbond om zich te vermaken met alles wat naar hun begeerte was.

Maar bootsman Werkheiligheid, die zijn vreesachtigheid niet af kan werpen, protesteerde hiertegen en een ieder kreeg zijn aanhang. Werkheiligheid wilde vrees uitdrijven door *werken en pompen*, maar Obstinaat wilde de vreze onderdrukken met *plezier en andere bezigheid*.

De duivel, die verzot is op vrede aan boord van dat naar de hel varende schip van het verbroken Werkverband, treedt weer naar voren en zet de misthoorn aan zijn muil en vraagt stilte en zegt: *mijn begeerde onderdanen, ik gebied ulieden alle vrijheid in keus. Wil de een werken en pompen? Nu, laat hem pompen! Wil de andere zich vermaken, en zo de vreze onderdrukken, welnu wat is daartegen; een ieder komt toch voor zichzelf;* zei de duivel.

En zie, daar gaat de duivel aan boord van dit ter hel varende schip kajuiten bouwen, gedeeltelijk voor de werkwilligen en gedeeltelijk voor de pleziermakers.

- De werkheiligen geeft hij de kajuiten van kloosters, Roomse kerken en van allerlei richtingen en iedere kajuit krijgt een naam; op de ene kajuit staat St. Paulus, op de andere Onze lieve Vrouw Maria kerk; die weer Jehovah Missie, andere Leger des heils, enz., gewoonweg de halve wereld is vol van kajuiten van de duivel en pompers van werkheiligen.
- De Obstinateen hebben ook tal van hutten en kajuiten, die de naam hebben van bioscoop, theaters, kroegen, sportlokalen, sportvelden, stadions, olympia's, enz, al dat gedoe is aan boord van dat ter hel gedoemde schip van een verbroken Werkverbond.
- Een derde soort dat het met bootsman Werkheiligheid en ook met Obstinaat niet eens is, wordt in een luchtkoker gestopt, het zijn de zorgelozen, die wel aan lichte godsdienst willen en ook de wereld willen genieten, Maar niet zo grof in uitpattingen leven. Dit is een doodgerust volk aan boord van dat ter hel gedoemde schip van een verbroken werkverband.

Door verbastering van satan heeft de mens het wonder naar de zin en dat vol toorn gelopen schip van het Werkverbond. Want satan heeft voor ieder mens een gedurige bezigheid; hij weet een ieder het naar de zin te maken; de een met vleeselijke godsdienst, de anderen met spotternij, die weer met eerezucht, weer anderen met radiomuziek en bioscoop en ijdele vreugd. Voor een ieder heeft deze boze vos een aas, waar de mens aan knabbelt, om ze maar aan boord te houden onder het rechtvaardig oordeel Gods.

Och, dat men deze geschetste toestand, waar wij allen van nature in verzonken liggen, is te zien krijgen; hoe men aan de rand van een eeuwige ondergang verkeert! Maar, o ellende, de satan verblindt de vleeselijk geworden mens en huppelt in ijdelheid naar zijn verderf. O mens, uw zonden en begeerlijkheden zijn niet anders als boeien en banden van de satan, die u daardoor gevangen houdt onder het oordeel der verdoemenis, hetwelk boven uw hoofd hangt en ieder ogenblik kan losbarsten, om in eeuwige wanhoop en rampzaligheid weg te zinken.

- **Ten derde, bij hun redding.**

Terwijl Adam en Eva en wij in hen ten ondergang gedoemd zijn door deze schipbreuk, als oorzaak van moedwillige ongehoorzaamheid. Ziet daar nadert een schip, hetwelk de naam voert van **Genadeverbond**.

Dit schip, geliefden, is van oorspronkelijke stof gebouwd, namelijk Gods vrije liefde, met alles aan boord wat ten behoeve voor geestelijke schipbreukelingen nodig is.

Drie personen hebben een en hetzelfde gezag aan boord van dat schip. Toch heeft Ieder Zijn bijzonder werk tot redding van een zeker deel van de bemanning van dat verbroken Werkver-

bond.

De Eerste die heet God de Vader.

De Tweede heet God de Zoon.

Den Derde heet God de Heilige Geest.

Alle Drie deze Hogen hebben één en dezelfde natuur en zijn in alles één.

God de Vader heeft op Zich genomen om het oppergezag te voeren.

God de Zoon heeft op Zich genomen het Kapiteinschap.

God de Heilige Geest heeft op Zich genomen om bedoelde schipbreukelingen over te brengen van het schip van het verbroken werkverbond, tot het schip van het Genadeverbond.

Deze drie Goddelijke Personen hebben een boek, waar al de namen in geschreven staan van die, welke verlost en gered moeten worden. Alle Drie zijn het eens in het getal en personen, die gered zullen worden. God de Zoon, die de enige Erfgenaam des Vaders is, eigent dat getal en is er mede ingenomen en betaalt alles voor de bedoelde schipbreukelingen, hun zonden, schuld, opstand en weerspanningheid. Hij zegt tegen de Vader: *rekent het Mij alles toe. Ik zal het betalen.*

Zie geliefden, zo hijst de derde Persoon de witte vlag van genade en zo nadert het schip van het Genadeverbond tot de schipbreukelingen.

In die witte vlag, die ***Evangelie*** genoemd wordt, is een geslacht Lam geschilderd, waarboven geschreven staat: *het zaad der vrouw zal de slang de kop vermorzelen!* Daar onder staat geschreven: *Wendt u naar Mij toe en wordt behouden, o alle gij einden der aarde.*

In de vier hoeken van de vlag des Evangelies staan vier dieren, vertonende de vier Evangelisten, welken het Evangelie tot alle hoeken der wereld verspreiden.

Een dier heeft het aangezicht van een leeuw, Openb. 4 : 7, dat is Marcus, die met Johannes de Doper, die als een leeuw in de woestijn der wildernis brulde, in de verkondiging van het Evangelie, zijn Evangelie begint.

Het tweede dier heeft het aangezicht van een kalf, dat is Lucas, die zijn Evangelie ontplooit met Zacharias in de tempel der offerdieren.

Het derde dier heeft het aangezicht van een mens, dat is Matthéüs, die zijn Evangelie begint met de menswording van Christus.

Het vierde dier heeft het aangezicht van een vliegende arend, dat is Johannes, die zijn Evangelie begint in de hoogte van de Eeuwige Godheid van Christus.

Dit Evangelie van Gods genade nodigt de schipbreukelingen het schip des doods van het verbroken werkverbond te verlaten. Maar niemand slaat daar acht op, omreden men het in de dienst des satans en in een leven buiten Gods gemeenschap best stellen kan. Aan boord van dat schip van het verbroken werkverbond, slaat men alle nodigheden van de Kapitein Jezus Christus roekeloos af. En als God de Vader Zijn Oppergezag toont, dan vliegen allen in hun kajuiten, kerken en bioscopen, enz. O, als God met de donder van de Wet dreigt, dan roept Werkheiligheid al zijn ledematen op en roept: werken, werken, pompen, pompen, anders vergaan we! Onlangs, toen de scheeplieden met verkwisting van tijd en geld de spot dreven, sloeg God een slag in, - die drukte met werkloosheid - en direct was Werkheiligheid present en in alle kajuiten moesten biddagen gehouden worden. Maar van boord wilden ze niet.

Door de voorttelling van scheepslieden aan boord van het verbroken Werkverbond, stelde de bootsman een massa werklieden aan als een ploegbazen, om te pompen. Sommigen ontvingen de naam van Doctor in de Godgeleerdheid, anderen weer Professor, nog anderen noemde hij Docenten, terwijl de duivel een enkele loods timmerde, waar hij opschreef: *Theologische School en Universiteit*, met een uithangbord er aan, waar op stond: *Gamaliël Instituut*. De bedoeling daarmee is om de scheepslieden les te geven in werken en pompen.

Naast die loods grensden de kajuiten van de zelfreinigers, namelijk nonnen en kloosterlingen, daar de satan heel familiair mee omgaat en deze worden zo van satan gedresseerd, als dat ze

met een witte kap niet rechts of links mogen kijken, maar recht voor uit. Als deze lieden de witte vlag zagen met dat geslachte Lam er in, zo richtte een aanzienlijk heerschap een fabriek op, om beelden en kruisjes te maken; ik meen dat dat heerschap Phocas heette en een zekere Bonifacius werd zijn directeur en kreeg de naam van *Heere God de Paus!* En de satan gaf hem de eerste plaats naast Judas Iscariot in de poel des vuurs als hij trouw was en bleef in het bedriegen.

Enkele eeuwen later onder Paus Gregorius werden er nevens die kruisjes ook houten Jezusjes gemaakt. Maar die Jezus van hout was zo harthorend, dat men zijn gebeden maar opzenden moest tot de gestorven Paulus, Petrus en Maria.

In die fabriek werden ook tovenaars geboren, die anders niets maakten als doornen kronen, haarspelden en haarkammen, die dan moesten aanbeden worden voor de haarkam van de heilige Maagd Maria.

Eens kwam er een dode zeedraak aan boord spoelen door de hoge baren van dwaling en Paus Pius maakte van die doodsbeenderen gebruik en verkondigde in alle kajuiten dat het beenderen waren van heilige mensen, van Paulus en Petrus en dat men die moest kussen en aanbidden; zo zou men niet vergaan en voor een som geld mocht men een kus geven op zo'n been van die aangespoelde zeedraak.

Aan boord van het schip van het Genadeverbond werd alles en al dat bedrog en dat pompen als verharding en wederspanning in een gedenkboek opgetekend en wie ze waren. En als het er waren die niet in het boek des levens beschreven stonden, nam de kapitein hun misdrijf en zonden en schuld niet op zijn rekening, maar bleven voor al hun daden aansprakelijk om verdoemd te worden.

Maar hoe moest nu toch de redding plaats hebben?

Daar niemand van Adams geslacht uit hun toestand begeerde verlost te worden, nam de Heilige Geest het op Zich om Zelf aan boord van dat naar de hel gedoemde schip te gaan en in de harten van die oproerige, doch uitverkoren zondaars intrek te nemen volgens het Oppergezag van God de Vader aan boord van dat schip van het Genadeverbond (Ezech. 36 : 27). *Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u en Ik zal water gieten op de dorstigen, en stromen op het droge. Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten en Mijn zegen op uw nakomelingen.* (Jes. 44 : 3) Door deze intreknemende Geest zouden deze opstandelingen leren wat nut is. (Jes. 48 : 17.)

Maar deze Heilige Geest kon niet tot redding aan boord komen van dat schip van het verbroken werkverbond of de kop van de gezagvoerder moest er afgeslagen worden. Want deze Duivel, die in zichzelf een onrechtvaardige leugenaar en mensenmoorder is, hield de schipbreukelingen rechtvaardig gevangen, om rede zij zich allen vrijwillig van God losgemaakt hadden, door dat Adam zich van 't kompas, hetwelk God opgesteld en bevolen had, afgewend had en de verboden vrucht gegeten had. En zo hebben die schipbreukelingen zich vrijwillig aan de Duivel ten eigendom overgegeven. En de Duivel raapte toen Adam zich overgaf, een conticement op uit de portefeuille van Adam, waarop geschreven stond: *Ten dage als gij daar van eet, zult gij de dood sterven.* Dit was ondertekend door God Zelf, dus hield de Duivel hun gevangen in de kracht van Gods eigen waarheid en rechtvaardigheid.

Nu moest de Heilige Geest, die aanwezig is met God de Vader, en dus dat ondertekende schrift niet verscheuren wilde, een contrabewijs hebben, waarin het bewijs des doods teniet werd gedaan door een voldoening aan de Wet en dood te geven.

Zo komt de Kapitein Jezus Christus naar voren en zegt: *Ziet Vader, Ik kom om Uw wil te doen, en Ik draag de heilige Wet, die Gij de sterveling zet in het binnenste ingewand.* (Psalm 40). Hier gaat God de Vader mede akkoord. Want door eenswezigheid met de Zoon vertrouwde de Vader ten volle op de Zoon, en daardoor werd de witte vlag gehesen aan boord van het schip van het genadeverbond, zoals ik reeds die vlag verklaard heb.

Toen nu de Zoon gezegd had, dat Hij voor die gekende schipbreukelingen zou voldoen aan al de eisen van Gods Majesteit en Rechtvaardigheid, zo komt de derde gezagvoerder tot God, de Heilige Geest, en zegt: *Als de Zoon Zijn ziel zal gesteld hebben tot een schuldoffer, zo zal Hij zaad zien* (Jez. 53 : 10). Zie, zo heeft de Heilige Geest het volle recht in zijn bezit om de schipbreukelingen, die in zijn boek met naam en afkomst opgetekend staan te redden.

Dit bewijs, geliefden, werd van de Drieëenige God aan de gezagvoerder, de Duivel, getoond (Gen. 3 : 14 en 15), daar sprak God tot deze mensenmoeder: *Ik zal vijandschap zetten tussen u en deze vrouw; en tussen uw zaad en tussen haar zaad; datzelve zaad (Christus) zal u de kop vermorzelen*. Hierdoor kreeg de Duivel een beroerte, en omreden hij reeds aan wanhoop leed, zo verergerde deze kwaal enorm door deze openbaring van Christus in het Paradijs. Hij knerste met de tanden en balde de vuist tegen Christus, als zijn tegenpartij. Want hij was gezagvoerder op het schip van 't Werkverbond om mensen naar de Eeuwige afgrond te loodsen, en Christus was het hoofd van het schip van het Genadeverbond om de schipbreukelingen die de Duivel aan boord had, te redden.

Zo komt de Heilige Geest aan boord, waar de Duivel zijn troon heeft. En het gezag van de Heilige Geest treedt niet naar de Duivel toe om te vragen: *mag ik die en die van uw onderdanen eens spreken?* Nee, het moest de Duivel genoeg zijn, dat het hem gezegd was, dat zijn kop er afgeslagen zou worden door aan Gods recht te voldoen door het Vrouwenzaad.

Zo klimt de Heilige Geest aan boord van het verbroken werkverbond en roept tot Adam met een levendmakende stem: *Waar zijt gij!?* (Gen. 3 : 9). Door deze stem rilde en beefde Adam als een riet en al zijn zwemgordels en vijgenbladeren vielen van zijn lichaam en hij zei: *Ik hoorde Uw stem, en ik vreesde. Want ik ben naakt*.

En als Adam op al de vragen, die God aan hem vraagt, antwoordt, maar verbergende dat hij zijn oog van het kompas afgewend had en zijn hand van het roer ter wille van Eva, zo vervloekt God de grond onder zijn voeten en Adam denkt levendig een prooi der helle en der wanhoop te zijn. Eva ontving daarboven nog een bijzonder gedenkteken van haar zonden van verlokkende schoonheid en stem, dat de vrucht van haar liefalligheid 'haar smart zal doen gevoelen.'

Maar beiden worden ze getroost met de belofte van de kapitein van het schip van het Genadeverbond, dat die dierbare Persoon Zichzelf heeft overgegeven om voor hun zonden en schuld te voldoen. O, op dit aanhoren knielen Adam en Eva als de allereerst aangesproken schipbreukelingen voor God neer en verfoeien zichzelf en walgen van hun ongehoorzame daden en betreuren hun verdorven toestand, niets kon nu hun opbeuren dan de Goddelijke openbaring des Evangelies van het beloofde zaad. Daarin gronde nu hun hoop en werden ze er zó door verlevendigd, dat zij kracht ontvingen om hun kruis op te nemen en Christus, de Kapitein van het schip van het genadeverbond als hun Heere en Koning onderdanig te Zijn.

Als Adam inwilligt het verzoek van het genadeverbond om het schip te verlaten, zo geeft de Heilige Geest een monsterbewijs om aan boord van het schip van het genadeverbond opgenomen te worden. Dit monsterbewijs luidt aldus:

- a. Ondergetekende, Verbondsbreker Adam, Senior! Rom. 5:12
- b. Gediend hebbende onder vreemde heren; Jez. 26 : 13.
- c. En door Satan geleerd in alle boosheid; Jer. 4 : 22.
- d. Ben door de kracht des Heiligen Geestes overreed geworden; Jer. 20 : 7
- e. Om de dienst aan boord van het verbroken werkverbond onder de macht van Satan eeuwig op te zeggen; Col. 1 : 13.
- f. Beloofd door de belofte aan mij gedaan, mij van het hoofd tot de voeten toe door de Kapitein en de Vader en de Heilige Geest te laten zaligen en reinigen. Jes. 57 : 18 en 19. En dat ondergetekende door deze dienst van gehoorzaamheid des geloofs zich ten volle tevreden houdt met het toegezegde soldij van eeuwige gunst en gemeenschap met de

Drieëenige God en alle zich daar aan boord bevindende scheepslieden. Joh. 17 : 23.

h. Waarvan ik hierin met mijn eigen bloed tekent, dat zulks mij nooit berouwen zal. 2 Cor. 7 : 10.

i. Aldus getekend met het volle bewustzijn van mijn hart.

— Te Mesech in 't jaar van Gods opzoekende liefde; Jez. 44 : 5.

Adam Senior.

Wie dit monster-bewijs niet bezit en met zijn hart ondertekend heeft, wordt niet uit dat rampzalige verbroken schip van het werkverbond verlost.

Als Adam nu zijn naam getekend had, zo vatte de Heilige Geest hem op en in minder als een ogenblik plonste Adam overboord. En al zwemmende en zuchtende naderde hij tot het schip van het Genadeverbond om zich daar aan de Kapitein over te even. Want inwilliging moet door overgave gevolgd worden. Toen Adam tot het reddingsschip genaderd was, kon hij niet aan boord komen; hij gevoelde zich daartoe te onmachtig en enigszins beschroomd. Want nog steeds lag zijn misdaad hem op het hart.

Maar over de verschansing zag de Kapitein deze ellendige. (Jes. 66 : 2b en liet een reddingstouw met een ronde lus tot deze zwemmende in zijn tranen, neerzakken. Deze lus en reddingstouw heet *conditieloze beloften*, namelijk: *Wie tot Mij komt zal ik geenszins uitwerpen*. En ziet, hier kroop Adam geheel in die lus en riep met grote stem: *trek mij!* (Hooglied 1 : 4) En terwijl het water van zelfveroordeling van zijn lichaam droop, werd Adam over de verschansing getrokken en viel geheel nat en nakend in de armen van de Kapitein.

En o, wat glinsterde het gelaat van God de Vader, toen deze verloren zoon aan boord kwam! Maar de Zoon ging met deze geredde schipbreukeling naar de kleedkamer en nadat Hij Adam afgewassen had met Zijn eigen zweet en bloed wegens het reddingswerk, werden Adam de verwarmende schaapsvellen aangedaan.

Die dankbare liefdeskussingen van die geredde Adam is niet te beschrijven. Toen hij in zijn kleren zich openbaarde, verkondigde hij des Heeren lof en luidkeels begon hij te zingen (Jes. 61 : 10). *Ik ben zeer vrolijk in den Heere, mijn ziele verheugt zich in mijn God. Want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan, enz.*

Alles aan boord was vrolijk; ook waren er zeer schone dienstdoende onderdanen van God de Vader aan boord, die zich onuitsprekelijk verblijdden over die geredde zondaar

Toen even later Adam over de verschansing zag en de weg, die hij al zuchtende en zwemmende afgelegd had, zo zag hij zijn Eva spartelen, en o, als men mij geloven wil geliefden, nooit had de liefde zo innig tot Eva aangetrokken geweest als toen Adam zijn Eva zag spartelen in het water van zelfveroordeling. Hij stond te roepen: *houdt aan Eva, grijpt moed, uw hart zal vrolijk leven*. (Ps. 69 : 13). En Eva riep hem terug: *och ik heb u verleid, voor u is wel genade, maar o, hoe zal ik onthaald worden, alle baren en golven van zonden en schuld en aanvechtingen gaan over mij heen*. Deze noodkreet werd opgevangen van de Kapitein en zette Zijn krachtige roephoorn aan zijn mond en riep Eva toe: (Jes. 1 : 18): *Komt dan, en laat ons tezamen richten; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen witter worden als sneeuw, al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol*.

Hierdoor schepte Eva nieuwe moed en in het hartje der zee van veroordeling gaat Eva zingen Psalm 138 : 4:

Als ik omringd van tegenspoed,

Bezwijken moet,

Schenkt Gij mij leven, enz.

Toen Eva tot het schip van het genadeverbond genaderd was, voer er een sloep voorbij, waarop stond: *Let op de vromen en oprechten. Want het einde van dien man zal vrede zijn*.

Aan boord van die sloep werd Abel, de zoon van Eva, tot de Vader opgehesen, en deze

plotselinge verlossing van Abel veroorzaakte in Eva een verlamming. Want Kaïn, waar ze zulke goede gedachten van had, die was als een doodslager aan boord van het schip van het verbroken werkverbond, met een keten van het slangenzaad gebonden en getekend.

O God, riep Eva, dat is vrucht van mijn zonden. O, daar ligt deze kwade vruchtdragende overtreder! En zie, geheel verlamd door de kennis van haar ellende, zou zij in wanhoop weggezonden zijn, maar ziet, wat openbaart zich daar? O, in de zijde van dat schip van het Genadeverbond opent zich een poort, waaruit bloed stroomde; en een stem: *Zijn bloed reinigt ons van bloedschulden en alle zonden.* En gelijk wordt Eva opgenomen door de armen van Christus' dadelijke en lijdelijke gerechtigheid, en daar geeft ze zich geheel in over en wordt daardoor in de zoetste gemeenschap met God de Vader gebracht.

Zo ging het werk der verlossing door en in het scheppingsjaar, omtrent 1600, sloegen de baren van veroordeling zo hoog over het schip van het verbroken Werkverbond, dat op een paar mensen na, alles in de diepte versmoorde. Toen de stormvloed over was, werd Cham tot een van God bepaalde tijd in de hut van *verworpingen* opgesloten, waardoor hij zo zwart als de hel werd.

Nadat het schip der Verlossingen nog ruim 2000 jaren daarna 'rond' de grenzen van Palestina schipbreukelingen gered had, stapte Christus Zelf aan boord van het schip van het verbroken Werkverband, *geworden uit een vrouw, geworden onder de Wet*, Gal. 4 : 4.

Hier vergramde de gezagvoerder de duivel, zodat hij een zeker getal zijner onderdanen, onder de bootsman Werkheiligheid stelden, om Hem uit te roeien. (Dan. 9 : 26).

Nu was er aan boord onder het oppergezag des duivels een Spion, die, als het hem was toegelaten, Christus, de duivel en bootsman Werkheiligheid, in hun ondergeschikten te bedriegen. Deze spion heette Judas Iskariot en kwam onder de naam van Godlover in het gezelschap van Christus, en niemand wist wat er in het binnenste van die geldgierige Judas omging, behalve Christus.

Judas die volgde en diende Christus met een heimelijke inbeelding om eerste minister van Financiën te worden, als Christus een koninkrijk aan boord van het verbroken werkverbond zou oprichten, zoals hij zich dat inbeeldde. Maar toen Christus het hem aan zijn verstand gebracht had dat Zijn koninkrijk niet van deze wereld was, **begon hij kift of rate te zoeken en** daar valt hij uit op, een liefdesgift van Maria Magdalena en scheldt haar uit voor verkwister. Maar Christus neemt het voor Maria op en dat kon Judas niet verdragen en geeft geheel zijn hart open voor de duivel. (Lucas 22 : 3). En zo werd Judas bereiden door de Duivel om zelfs Christus van kant te maken.

En zo gaat Judas naar des bootmans ondergeschikte en belooft hun Hem over te leveren. En ziet, daar geeft Christus Zichzelf aan hen over om alzo door lijden en sterven de geëiste en beloofde som te betalen. Toen zij Christus in hun handen hadden, stopte men voor een weinig tijd met werken en pompen. Want deze Christus had werkheiligheid hun scheelheid en kleurenblindheid bekend gemaakt en dat ze met al haar werken naar de hel voeren, dus was het nu het feest der hel.

En wat dunkt u, geliefden, nooit was bootsman Werkelijkheid en bootsman Obstinaat zo hartelijk één, als toen het ging om Christus uit te roeien. Waarlijk, nu was het de ure der duisternis, toen Christus Zich ten offer overgaf in de handen der zondaren.

Op het wandeldek van 't verbroken werkverbond werd Christus heen gesleept en daar werd Christus aan een hout vastgelegd. Maar tegen hun zin en verwachting roept Christus uit: *Het is volbracht!* En het hoofd buigende gaf Hij de Geest.

Wat gebeurt er nu op het schip van het verbroken werkverbond?

Door de stem van Christus vliegt de deur **open van wal en ook van de tot dezen tijd toe verworpen Cham.**

Christus wordt uit hun midden weggenomen (Jes. 53 : 8); en door Zijn Godheid stond Hij uit

de dode op en nam plaats als Hoofd van het Genadeverbond. Boven de witte vlag van genade werd de Koninklijke Standaard gehesen, waarop staat: *Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde.* Zo komt de Heilige Geest met veel meer uitgestrektheid Zijn werk uit te voeren. Want nu zouden ook de heidenen, die onder het beheer van bootsman Obstinaat gered worden, alsook dat vervloekte Chams geslacht, overgebracht worden op het schip van het Genadeverbond.

Hiertoe maakt de Heilige Geest twaalf afgezanten van de Kapitein bekwaam om de heidenen te monstereen voor het schip van het Genadeverbond, en met hen nog een grote schare onderofficieren van goede boodschappers des Evangelies. (Ps. 68 : 12). De arbeid van deze dienaren is om zondaars te noden tot het schip van genade. Ze zijn nu van zulk een uitgestrektheid, dat ze alle soorten van schipbreukelingen vrij mogen aanspreken, om op te houden met werken en pompen en de onderdanen van bootsman Obstinaat te vermanen hun slechtheden te verlaten en allen dienst te nemen aan boord van het Genadeverbond, onder het beleid en bestuur van Koning Jezus! Want op hun lastbrief staat: *Predikt het Evangelie alle creaturen!*

Een van deze afgezanten, wiens naam was Paulus, die zelf ook uit het gezelschap van bootsman Werkheiligheid, waar hij ploegbaas bij was, gered was, werd naar de hutten en kajuiten van de onderdanen van bootsman Obstinaat gezonden. Dat gedeelte heette Antiochië. Toen Paulus hun mededeelde dat God van hemel en aarde de zondaars genadig wilde zijn en daartoe Zijn Zoon overgegeven had, en dat als zij niet naar die genadestem luisterden, zij in het schip ten verderve zouden gaan, was de Heilige Geest in zijn woorden tegenwoordig en zo begonnen die obstinate heidenen te horen, te zien, te voelen en met hun handen te tasten, dat zij aan boord blijvende, rampzalig waren en onherroepelijk verloren moesten gaan.

De Heilige Geest liet de grond onder hun voeten schudden wegens het gebulder van de Wet. Zij dachten, dat ze reeds ten afgrond daalden, en zie, daardoor werden ze gewillig gemaakt om te monstereen en de monsterpapieren te ondertekenen. Toen er gevraagd werd, hoe hun naam was, riepen ze al tezamen luidkeels: „*Adam, junior!*”

Zo werd dan het monstercontract opgesteld, naar de inhoud van hun vader Adam Senior! En allen werden met een vlot van planken en balken van boord gehaald en overgebracht naar het schip van het Genadeverbond! Dat vlot van planken en balken droeg **de naam van de Bestuurder, namelijk:** *Ik zal ze voeren met smeking en geweent!*

Het gebeurde soms dat deze onderdanen van obstinaat van 't vlot geslingerd werden door een stortbui van scheldwoorden van de bootsman Obstinaat, waardoor zij nu zagen, welke obstinate kinderen zij geweest waren! Ik sloeg eens nauwkeurig dit reddingswerk gade en weet u wat bijzonder mijn aandacht trok? Dit, dat toen deze onderdanen van obstinaat nog gerust in hun spotternij leefden aan boord van het verbroken werkverbond, dat toen de werkheiligen zich niet met hen en hun zaken bemoeiden. Maar toen ze gemonsterd hadden en met het vlot van boetvaardigheid overgebracht werden, dat alle werkheiligen in vreselijke grieven en versmading uitbarstten tegen hen. Er waren er bij die riepen tot een geweent ploegbaas van obstinaat: *Dat schoft wil ook al naar de hemel! En die Paulus die jullie gemonsterd heeft, weet er niets van. Want als u Mozes' wet niet onderhoudt, kunt u niet zalig worden* (Hand. 15 : 1).

Maar andere onderofficieren, namelijk Petrus, Jacobus en Johannes stopten hun wettische muilen dicht (Hand. 15 : 10 en 11). En om die gemonsterde geredde schipbreukelingen een riem onder het hart te steken liet Jacobus een brief schrijven, en gaf hem aan een vriend van Paulus, die Barnabas heette en ondersteunde hun wankelende gangen met een hartelijke toewens: *Vaart wel!* (vers 29).

TOEPASSING.

- **Ten vierde, bij hun positie. Vaartwel.**

Ziedaar, geliefden, de tekst verklaard en zullen met het laatste wat van mij voorgesteld is, namelijk *hun positie* beschouwen, eindigen!

Iets eigenaardigs, geliefden, doet er op, als wij nauwkeurig acht geven, dat het schip van 't Werkverbond met helder schoon weer zich lek stootte en verging, en dat het schip van het Genadeverbond door stormen en grote onweders en woeste zeeën onverhinderd zijn reis na 't Eeuwig Kanaän voortzet.

Op het schip van 't Werkverbond, toen er geen onheil aan de lucht was en alles van vrede getuigde, was Adam onzeker van zijn mis, immers hij moest die berg passeren van die boom der kennis en des goeds en des kwaads en wij hebben gezien, door afleiding van een vrouw, zijn Eva, is hij er lek op gevaren!

Maar nu aan boord van het schip van het Genadeverbond, dat van alle kanten bestreden en bestormd wordt, is men zeker van een goede en eeuwige aankomst!

Hoe komt dat, zo vragen wij ons eens af?

Geliefden, dat komt dat ons eerste verbondshoofd, de eerste Adam, die het roer in handen had, een veranderlijk en broos mens was. Maar de Kapitein van het Genadeverbond is de Tweede Adam, onveranderlijk God en rechtvaardig Mens.

Dit schip is gebouwd op het erf van Gods eeuwig raadsbesluit en de roestvrije stof is van onveranderlijke liefde samengesteld. Alles is aan boord geschikt en bekwaam voor een zekere en goede aankomst der geredde schipbreukelingen. Ik zal er iets van meedelen!

Er zijn onder de geredde schipbreukelingen, die zo gewend waren om vergiftige spijs te eten, dat op reis naar 's hemels Kanaän er nog wel eens een gezwel van deze of gene naar buiten gezien werd, maar overal is op gerekend. Want er is ook een operatiekamer aan boord. In die kamer wordt niemand toegelaten als de dokter en de patiënt en een pillenjongen. Boven die kamer is een plaatje gevestigd, met goede letters er op, die het woord *prive!* spellen.

Die pillenjongen, die heet Nathan, die eens een David, een zeer beminde des Heeren was, een pil moest toedienen, om aan het braken te geraken. Die pillen, die Nathan uitdeelt, die heten: *Gij zijt de Man!* Toen David die pil innam, want Nathan had wijselijk zijn mond opengedaan (2 Samuel 12 : 1 tot 13), moest hij na die privé-kamer en toen de dokter bezig was hem te genezen, toen hoorde men buiten aan de deur van die privé-kamer de patiënt kermen, Psalm 38 : 5-8 :

*'k Voel door stinkende etterzweren
Mij verteren.
Walgelijk zijn zij voor het oog.
Mijne dwaasheid deed die builen
Dus vervuilen,
Daar ze mij tot kwaad bewoog.*

*'k Ben, door Uw Wet te schenden
Krom van lenden,
Vol van druk, benauwd van hart,
Zeer gebogen en verslagen,
Moe van klagen
Ga ik al den dag in 't zwart.*

Mijn ontstoken ingewanden

*Doen mij branden.
En voor elk verachtelijk zijn,
'k Voel mij van de smart doorsneden
In mijn leden
Is niets heel of vrij van pijn.*

*Uitgeteerd door al mijn klachten,
Zijn mijn krachten,
Zeer verbrijzeld en vergaan.
'k Brul van bitt're zielesmarte.
Want mijn harte
Is verzwakt, door al Uw slaan.*

Toen ik met aandacht dat opluisterde, deed die taal mij zo vreemd aan, dat ik niet kon geloven dat dit geluid uit die privé- kamer kwam en een vriend van mij ook nog pas aan boord opgenomen, zei: *ja maar, dat is er een, die nog niet aan boord is, maar nog overboord zwemt.* Die jongeling, die dat zei, heette Timotheüs, en omdat ik hem hoger achtte als mijzelf, liepen wij naar de verschansing, om te zien of dat gekerm kwam van een komende ziel. Maar nee, het kwam uit het privé-kamer aan boord. Maar later toen ik er zelf ingebracht werd, toen werd het mij heel duidelijk. Ik heb daar met mijn monsterpapieren in mijn ziel uitgeremd. (Psalm 25 : 8).

*Zie op mij, in gunst van boven.
Wees mij toch genadig Heer.
Eenzaam ben ik en verschoven,
Ja, d' ellende drukt mij neer.
'k Roep U aan in angst en smart,
Duizend zorgen, duizend doden
Kwellen mijn angstvallig hart,
Voer mij uit mijn angst en noden.*

Toen ik dat kermde, kwam de pillenjongen mij een briefje brengen, waar in een pijnstillende poeder van de geneesmeester zich bevond en dat luidde: Psalm 41 : 2 :

*De Heer zal hem, op 't ziekbed neergestort,
Versterken door Zijn kracht.
Gij maakt, dat zelfs zijn ganse leger wordt
Veranderd door Uw macht.
Ik heb tot God geroepen om genâ,
'k Zei in mijn angst en leed,
Genees mij, Heer, die bij u schuldig staan
En tegen U misdeed.*

Hierdoor werd ik zo gesterkt dat ik moest zingen of ik wilde of niet, Psalm 6 : 9.

*De Heer wild' op mijn kermen,
Zich over mij ontfermen.
Hij heeft mijn stem verhoord.
De Heer zal op mijn smeken
Geen hulp mij doen ontbreken,
Hij houdt getrouw Zijn Woord.*

Er is aan boord van het schip van het Genadeverbond ook een rust- en slaapkamer voor dengenegen, die afgelost worden. Ik heb het meegemaakt geliefden, dat er een, die ik zelf in behandeling gehad had, tot overreding en monsterring, die mij vlak voor de deur van die

rustkamer de hand drukte en zei: *Ik ga met volle zeilen de haven van eeuwige rust in!* En weg was hij uit mijn tegenwoordig leven.

Boven die rustkamer staat geschreven: *Zalig zijn de doden die in de Heere sterven van na aan. Ja, zegt de Geest, omdat ze rusten mogen van hun arbeid en hun werken volgen hen na.*

Het is aan boord zeer aangenaam te verkeren met de Kapitein. Ik verwonder mij voortdurend om Zijn wijsheid en Zijn macht in het besturen van het schip. Want het is soms zo mistig, dat men geen hand voor ogen zien kan, en dan zegt de Kapitein: *vertrouw op Mij en als gij gaan moet in het dal der duisternis en schaduw des doods, dan zal de Heere u tot een licht zijn. U zal geen kwaad wedervaren.* En als Hij dan ons gerustgesteld heeft, dan begint Hij zo precies alle reeds te boven gekomen onheilen en gevaren bloot te leggen, dat men daar niet eens meer op let, of dat het stormt of mistig is.

Ziet geliefden, u kunt uit deze korte toepassing genoeg lering en troost vinden, als u aan boord van het Genadeverbond opgenomen bent.

Zijn er, die overreed zijn geworden en die het aan boord van het Werkverbond niet meer staande hebben kunnen houden? Heeft de donder van de Wet de grond onder u stukgeslagen, zodat u in het water van zelfveroordeling zwemmende zijt. O bezie maar uw monsterpapieren en zwem en zucht en bid maar verder. Het gebeurt wel dat men door een grote golfslag aan boord van 't Genadeverbond geworpen wordt, gelijk de stokbewaarder. Maar ook geheel onverwachts reikt de Kapitein Zijn reddende hand uit om u op te nemen in Zijn armen gelijk een Lydia. Maar pas er op, dat u uw naam van Adam junior duidelijk op uw monsterbewijs zet en niet door een van de werkheilige schreeuwers overgaat, door te denken, dat u nog ergens toe bekwaam bent. Want dan steekt de Kapitein nooit Zijn reddende hand uit.

Maar hoe maakt u het, die weigert te monsteren om die grote Koning Jezus Christus te kiezen?

U gaat na de rampzaligheid zo waarachtig als u in Adam schipbreuk geleden hebt, als gij u niet laat overreden om uw werk van vleselijke wellust of pompen te staken. Ziet, ik zet u de weg open voor uw ogen. Och, dat de grond, waarop u staat, eens begon te bersten, dat de Wet u eens met kracht neer mocht werpen. (Rom. 7 : 9). U zou het u geen tweemaal laten vragen, om door Christus opgenomen te worden tot uw eeuwige welstand. Weet toch, als u aan boord blijft van het verbroken Werkverbond en niet overboord gaat door de weg van zelfveroordeling en smekingen tot Christus toevlucht neemt, dat het u kwalijk zal gaan. Indien u ogen had om te zien, dan zou u bespeuren, dat het schip waarin gij u bevindt, reeds met de kop tot de diepte gekeerd is. Want zovelen als er onder de Wet zijn, die zijn onder de vloek; en de dood dreigt ieder uur.

Nu, ik eindig, en ik bid of God u te sterk moge worden om van Koning te veranderen en van schip.

Ziedaar geliefden, een overzicht over de gevallen toestand van ons allen, als liggende van nature onder de vloek van een verbroken Werkverbond.

En zonder overgang door wedergeboorte en geloof in Christus zijn wij, wie of wat men zich verbeeldt, dood in zonden en misdaden (Eféze 2 : 1); en of men dan een mooie of een lelijke dode is, men is een lijk en wettisch dood en onder de vloek.

Och, of men zichzelf eens wilde afvragen: Wat ken ik van deze bevindelijke waarheid, van door de Wet en derzelve krachtige werking door de Geest afgebracht te zijn van dat verbroken werkverbond door de reddende en zaligmakende bediening des Evangelie's, zoals er maar één Naam onder de Hemel gegeven is door welke men moet zalig worden (Hand. 4 : 2).

Geliefden, hier helpt geen uiterlijke heiligmaking des vleses, als een rijke jongeling, of zoals

die Patronen van uiterlijke Godzaligheid, welke van Christus veroordeeld worden (Matth. 7 : 21-23), of als een Semája die door zijn Godzaligheid Nehemia dacht te bedriegen (Neh. 6 : 10).

Maar hier is onzer aller een personele vraag: of wij de overgang kennen door bevinding des Geestes van onder de vloek tot onder de genade, waar in alléén God verheerlijkt wordt in en door Zijn eigen genade van een dood- en doemschuldige zondaar. Want de ere Gods door gevallen zondaars bestaat alleen in de genade, die aan en in ons werkt, waardoor de kerk uitroept: *Gij, o geslacht Lam, hebt ons Gode gekocht met Uw bloed!*

En besluit dan tot allen der gemonsterden met een hartelijk *Vaart wel!*

*Hoe wonderbaar is Uw getuigenis,
Dies zal mijn ziel dat ook getrouw bewaren.
Want d' opening van Uw woorden zal gewis
Gelijk een licht, het donker op doen klaren.
Zij geeft verstand aan slechten, wien 't gemis
Van zulk een glans een eeuw'ge nacht zou baren. Psalm 119: 65.*

VAART WEL